

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут розвитку освіти

Білий голуб 2023

*Альманах
творчості юних літераторів*

КИЇВ

УДК 82-1(059)

Навчально-науковий інститут розвитку освіти Національного авіаційного університету: Альманах поетичної творчості юних літераторів «Білий голуб», упоряд.: Петровська Т.В. – Київ, 2023. – с. 130

Рекомендовано науково-методично-редакційною радою Навчально-наукового інституту розвитку освіти Національного авіаційного університету, протокол № 6 від 29 червня 2023 року.

До альманаху увійшли найкращі вірші учнів та студентів – учасників Всеукраїнського поетичного конкурсу «Білий голуб».

Київ, НАУ, 2023

***Шановні переможці та призери
Всеукраїнського поетичного
конкурсу «Білий голуб» – 2023!***

У воєнний час для всіх нас важливо тримати стрій задля перемоги і розквіту рідної держави. Українці – талановита нація. Творчі конкурси допомагають розуміти і відчувати красу української мови. Всеукраїнський поетичний конкурс «Білий голуб», який організував і провів Навчально-науковий інститут розвитку освіти Національного авіаційного університету, об'єднав учасників та талановитих педагогів із різних областей України.

Сподіваюсь, що і надалі такі конкурси будуть відкривати для учнів і студентів образний світ поезії та нові імена. Через поетичну мову юні автори висловлюють свої погляди на сьогоднішній і світ, а цілеспрямована творча робота приносить високі результати. Роздуми юних відображають літературний хист та вдало оспівують силу українського народу. Поезія конкурсантів виявляє патріотичні почуття, надихає і збагачує, дарує безмежну віру в свою країну.

Щиро дякую організаторам, членам журі, учасникам і всім, хто долучився до проведення конкурсу.

Бажаю життєвої наснаги, впевненості в завтрашньому дні, подальших успіхів, оптимізму, втілення планів і здійснення мрій. Хай світле майбутнє волелюбної Вітчизни надихає на творчість і пізнання нового.

Мирного неба і перемоги! Слава Україні!

З повагою

*Максим ЛУЦЬКИЙ, ректор НАУ,
доктор технічних наук, професор*

БІЛИЙ ГОЛУБ РІДНОЇ УКРАЇНИ

В умовах воєнного часу в Національному авіаційному університеті відбувся Всеукраїнський поетичний конкурс «Білий голуб» з метою сприяння розкриттю таланту і розвитку творчої особистості учня та студента, прагнення до загальнолюдської культури та інтелектуальної новизни, формування в дітей і молоді патріотичних почуттів засобами образного слова, популяризації серед юного покоління національного літературного надбання, виховання любові до української мови та України.

Поезія допомагає у житті, стимулює творчий потенціал, позитивно впливає на свідомість, розкриває милозвучність українського слова.

У конкурсі взяли участь юні літератори з різних областей України. За результатами конкурсу 2023 року відзначено 5 перших місць, 10 других і 15 третіх місць, заохочувальними дипломами відзначено 27 учасників конкурсу з різних областей України. Серед талановитих учасників – учні закладів загальної середньої освіти, вихованці гуртків позашкільних навчальних закладів, Центрив дитячої та юнацької творчості, студенти закладів передвищої та вищої освіти. Щиро дякуємо всім, хто плеає юні таланти.

У віршах дітей і молоді – безмежна любов до Вітчизни, вдячність мужнім захисникам і віра у світле майбутнє українського народу.

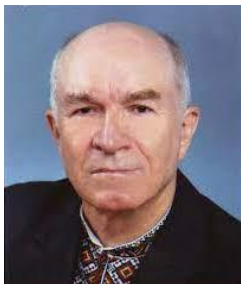
Бажаю переможцям та учасникам конкурсу нових перемог, мирного неба, вірних друзів, радісних відчуттів, яскравих успіхів, оптимізму, творчої наснаги. Об'єднуємо зусилля заради успішного майбутнього! Хай «Білий голуб» сприяє розвитку дітей та молоді і єднає нескорену Україну!

Слава українському народу!

Галина ЛАЗАРЄВА, директор ННІРО НАУ, заслужений працівник освіти України, голова оргкомітету конкурсу

«БІЛИЙ ГОЛУБ» У ЗІРОНЬКАХ ПОЕЗІЙ!

*Надхнення дух дитячі мрії міг щомить
під рідним небом боронить.*

Запрошення до підсумків конкурсу збірника «Білий голуб» мене порадувало вінком журі, де всі мої знайомі – відомі поети і освітяни, діячі НСПУ і НСЖУ, науковці, сіячі знань, лауреати престижних літературних премій – Ольга Довгоп'ят, Василь Клічак, Надія Кир'ян, Вікторія Осташ, Василь Неволов, Анатолій Ткаченко, Леся Хоменко-Семенова і, звісно, невтомна освітянка й поетична душа Тетяна Петровська, що ініціює і організовує такі потрібні творчі конкурси юних. Рік за роком! А оргкомітет конкурсу успішно очолювала Галина Лазарева, директор Навчально-наукового інституту розвитку освіти НАУ, заслужений працівник освіти України. Тож українським учням і студентам є кому довіряти, є на кого рівнятися! Таку традицію в освіті важливо продовжувати!

Приємно відзначити, що і переможцями конкурсу виявилися ентузіасти з таких традиційно активних областей, як – Київська, де найбільше учасників і переможців із 60 учнів і студентів, а також – з Волинської, Дніпропетровської, Львівської, Миколаївської, Тернопільської, Хмельницької, Черкаської, Чернігівської областей та міста Києва. Чи не вперше на такому творчому конкурсі нема переможців з інших областей. Страшні корективи в географію успіхів вочевидь внесла російська агресія, надто у східних і південних областях, куди рашисти ішли ніби визволяти від української мови етнічних росіян, а фактично «визволяли» десятки тисяч людей від миру, свободи, безпеки, Богом даного життя.

Перемогам у конкурсі сприяли позитивні традиції козацького героїзму, якому поступилися навіть жорстокі прояви агресії РФ. Йдеться про героїв Майдану і АТО, нинішніх захисників Києва і України, яким виборювати Перемогу помагали і помагають

найсильніші патріотичні почуття в умовах війни проти України. Це також почуття нестерпного болю, як у віршах Марії Хомик з Нововолинського наукового ліцею:

Мій крижаний погляд
Залазить тобі під шкіру.
Від кінчиків пальців
Повільно підбирається до горла.
Волосся стає дибки.
Він змушує тебе кричати,
Кричати мовчки.

У одному з віршів учениця ніби підкреслює, що зло не знищує віру в добро: «Але те, що за гроші не можна купити, Все ж любити не перестану».

Не будучи свідками бою, діти, з допомогою уяви, зображають результати війни вражаючими, як Христина Тхоровська, учениця 10 класу Львівського ліцею № 24 ім. М. Конопницької, у добірці віршів «Літаю в думках безперервно»: «Від холоду замерзали плечі і все зупинялось на межі втечі». Окремі речення – як зойки, зблиски з пекла подій: «Найтяжче дивитись на усмішку, що ллється з могил». «Розплющені очі війни летять, мов град навесні», «А діти тікають дворами від себе». Це ж слід так сильно відчутти, уявити, побачити все, щоб так це відчули, уявили, побачили і читачі!

Поезії які вражають, визначали добірку творів як букет віршів. Йдеться про такі вірші, як у Смовського Максима, семикласника Остерського ліцею № 2 Чернігівської області: «Букет із польових квітів», «Війна», «Замріяна осінь», «В окопі...». «Букет для мами таточко зібрав, Та особисто передать не зможе»; «Війна... ти така жаклива, Зруйнувала ти наше життя»; «Замріяна осінь так хоче тепла»; «Сьогодні вечір – тихий. Не бомблять... В окопах хлопці змучені не сплять». Така концентрація вражень, що і два речення з вірша – як вірш!

Далеко не можна бути од війни. Луцьк, Гавенко Валерія, студентка Волинського національного університету імені Лесі

Українки. Кращі вірші: «Переселенці», «Серед людської вразливості», «Ти ходиш по моїх ранах». У вирі агресії коли «сиротіють думки», «не витримують спогадів землетруси», поетеса переймається переселенцями далі від фронтів в Україні і за кордоном, долями рідних українців, проблемами національної пам'яті, психологічного захисту кожної душі з гострим зором і чуйним серцем! У підтексті – особлива турбота про переселенців за кордоном, звідки поки що мало земляків вертається...

Болісні вірші Анастасії Іванової з м. Узина із Білоцерківщини: «Сьогодні наступ, завтра – землетрус», «Ці стіни холодні та сірі...», «Приховую сльози...», «Козак». Учениці дуже болить доля її столичної Київщини, яка першою зазнала напад рашистів, але на подив і радість світу вистояла, коли зі страху повтікали з Києва у світи навіть зарубіжні Посольства.

Хочу відзначити киян, адже Київ є і поетичною столицею України. Презентує успішно свої вірші Ткачук Калерія, учениця 10 класу зі Спеціалізованої школи № 159 Солом'янського району, яка пише: «Поет живе красою слова, Слова живуть в його віршах. І л'ється солов'їна мова». Така лірика спонукає до творчої дії, коли прагнення до успіху прискорює успіх, активізує юність. Про це вірші: «Давайте будемо», «Очікування на Пробудження», «А я вже не чекала телеграми».

Мене приваблюють вірші не лише роздумами, переживанням, але й запитаннями на складні проблеми часу. Це важливо тим, що можна висловить тривоги і здогади про правду злочинів у світі, як у віршах Верхової Аріни, учениці 10 класу Академічного ліцею № 1 імені А.С. Малишка Обухівської міської ради Київської області: «Світе, чуєш, як могло так статися: На ешафоті дівчина у вінку і кат із сокирою?!» – питає авторка. Або у вірші «Моє покоління»: «Русский мир», ти хочеш залишити нас без країни і відібрати гордість та свободу?» Аж напрошується читання цього речення без знака запитання...

Найбільше за душу беруть вірші тих, хто не лише переживає за Перемогу, а й з юності виборює її як волонтер. Йдеться про пісні на збір коштів для воїнів та вірші 9-класниці Бохонко Анни з

Комунального закладу Кагарлицької міської ради «Черняхівський ліцей» Обухівського району на Київщині. У вірші «Зі мною все добре...» дівчина згадує про страшні події у Бучі. У поезії «Пустки облич» – чорні хустки, порожні обличчя та очі. У віршах «Біла голубонька» та «Душа моя і пісня – Україна» юна українська поетеса живе вірою у нашу Перемогу, чекає миру і добра в Україні. Волонтери з учнів у час агресії – герої для поем!

Поетична творчість Говорун Аліни, восьмикласниці Білоцерківського природничо-математичного ліцею-гімназії № 16 ім. М.О. Кириленка вирізняються не темами, а захопленням від краси і величі рідного краю, баченням його з повною відкритістю душі, якій нічого приховувати, крім болю від нищення життя війною. «Я у веселки фарби попрохаю і намалюю небо без війни!», «Гучніш співаймо пісню про калину, Нехай повік не журиться вона!», «Лечу у пісні чи в молитві, Лікую зранені серця!». Більше б сонця у житті! Авторка вірить у світле майбутнє: «Де до Перемоги Україна – В промінні миру, вільна й осяйна!».

Добре, коли поетизується те, що вияскравлює світ, активізує потяг до вищого, ідеального, зразкового, до чого треба прагнути і до чого юність прагне доростати. Про це свідчать уже заголовки поезій Юліани Ніроди, 9-класниці Бориславського закладу загальної середньої освіти № 3 – «Тримайте небо», «Архангеле, поглянь з ясних висот», «Мій Борислав». Учениця пише: «З усіх боків летять на нас комети – Тримайте небо, зморене й крихке», «Архангеле, гостри мечі вогнями!», «З пером Франка хай міста слава лине, Хай Борислава квітнуть вулиці старі».

Як бачимо, діти і молодь здатні уявляти небезпечне і героїчне. Але більше бере за живе читача тоді, коли з родини тягнеться жива ниточка на фронт, коли там воює хтось із рідних. Ось що з гордістю, з патріотичним почуттям пише Сватківський Тимофій, семикласник Жуківської гімназії Згурівської селищної ради Броварського на Київщині про свого героя:

В свої майже дванадцять я вже знаю,
Що є герої справжні не тільки на екранах.
В моїм житті теж є такий

То Володимир – тато мій...
Із побратимами він там, на передовій
Лікує від ворожих куль, ріднесенький, солдатів...
Сказати, що горджуся – занадто мало сенсу в тім,
Він мій герой! Герой теперішнього часу!

Особливо емоційно сприймаються вірші з контрастним відтворенням, показом картин і подій у час війни і миру, у час любові і ненависті, з викриттям ворога, страшнішого за звіра. Того, що розливає ріки крові жертв агресії, безжально вбиває 6-річну українку і що яскраво відображено у віршах Гіптенко Софії, учениці 10 класу Білоцерківського природничо-математичного ліцею-гімназії № 16 ім. М.О. Кириленка на Київщині.

Вражають вірші Осадчої Олени, теж із уже згаданої Літературної студії. Львівський міський координаційно-методичний центр «Галицьке юнацтво» Львівський ліцей № 24 ім. М. Конопницької.

У час війни, є так би мовити лірика без відлуння бою, на що автор має право у вільній країні, якщо це поезія і якщо вона хвилює. Ось один з таких віршів Олени Осадчої із уже згаданої літературної студії Львівського міського координаційно-методичного центру «Галицьке юнацтво», учениці 8 класу Львівського ліцею № 24 ім. М. Конопницької.

Впали на місто сиві тумани,
Засіяне небо малими зірками,
Холод морозить річки і озера,
Містом блукає сива химера.
Сонце закрило заспані очі,
Пахне морозом наближення ночі.
Вечір ступає тихими снами,
Вітер на флейті мелодію грає.

Якщо говорити про пошук оригінальної форми віршів, то і тут учасники конкурсу відзначились. Пригадую, як я писав вірші у

школі, то знав, що вірші можуть бути без рими, з ігноруванням розділових знаків, пробував теж такі писати, але не наслідуювався оприлюднювати, щоб не подумали, що малописьменний. Але такі пошуки надолужуються, як бачим, пошуком динамізму розповіді, найвлучніших синонімів, музики поетичної розповіді. Тому я з цікавістю прочитав такі вірші у добірці Кириченко Каріни, учениці 11 класу Остерського ліцею № 2 Чернігівської області. Раджу учням обговорювати такі вірші з участю досвідчених філологів, щоб краще зрозуміти «криптограму душі» авторки, як:

Криївка внутрішньої сили
набирає обертів
де сходяться потоки
річкового суголосся
розмаїтості
котрі нагадують
хмаринну безтурботність
вранішнього сонцесходу...

Вартують уваги, позитивних відгуків у пресі і соціальних мережах твори всіх учасників конкурсу з відзнаками за призові місця і відзначених різними дипломами за успіхи у творчості юних. Насамперед варто виділити віру в нашу Перемогу, що, звісно, вестиме до успіху не лише в творчості, але й загалом у житті. Для прикладу – вірш «Запали надію в серці» Сердюк Лілії, студентки Миколаївського вищого професійного училища технологій та дизайну, та вірш «Сильна у вогні» Олександри Гриневич, студентки Національного авіаційного університету. «Вірю в нашу Святу Перемогу» із запалом пише Губчик Вікторія, дев'ятикласниця Дівичківського ліцею Бориспільського району на Київщині. Надихають учнів герої захисту Вітчизни – вірш «У потязі їдуть солдати», Наталії Бурдельної, вихованки Будинку дитячої та юнацької творчості у Ярмолинцях на Хмельниччині; Таран Альони «Не плач, матусю», десятикласниці Гоголівського

ліцею Великодимерської селищної ради Броварського району, Київщина.

Більшість віршів перейняті болем за Україну у вогні агресії, сльози наче капають з віршів.

Заслуговують подяки всі, хто брав участь у підготовці і випуску цього збірника. Я всім вдячний, особливо тим поетам, діячам освіти, хто роками пропонує для відзначення вірші учасників конкурсу.

Не можу утриматися, щоб не відзначити талановиту львівську поетесу Людкевич Марію, у рекомендованих якою до відзначення найбільше переможців та ще і яких – 1-3 місця та ще й диплом за пісенність і фольклорні мотиви. Є на кого рівнятися!

Бажаю, щоб поетичний збірник «Білий голуб» дійшов у заклади загальної середньої освіти, заклади вищої освіти, літературні студії та гуртки, бібліотеки, військові частини тощо.

Дякую всім причетним за сприяння у творчості юних в ім'я українського народу.

Слава Україні!

Василь ВАСИЛАШКО, письменник, заслужений журналіст України, голова журі Всеукраїнського поетичного конкурсу «Білий голуб»

ЮНІ ДРУЗИ!

Вкотре долучаюся
в якості експерта до ознайомлення
з Вашими поетичними візіями
і не втомлююся подивовуватись
свіжості поетичних образів,
глибині і тому, як Ви, своїми
ще дитячими рядками, здатні засвітити вогник правди про
наше нескорене українство, про Україну! Хай і надалі буде
таким же зворушливо переконливим і талановитим
Ваш поетичний лелечий спів!

Слава Україні!

*Василь НЄВОЛОВ, кандидат мистецтвознавства, професор,
заслужений діяч мистецтв України, член НСПУ, член НСЖУ, голова
творчого об'єднання драматургів України, член журі
Всеукраїнського поетичного конкурсу «Білий голуб»*

Гавенко Валерія,
студентка I курсу Факультету філології та
журналістики Волинського національного
університету імені Лесі Українки

ПЕРЕСЕЛЕНЦІ

Той жорстокий лютий
Грав по-чорному...
Останній безлад у хаті.
Змучений погляд матері.
Ніч криваво-чорних снів,
Коли краще не засинати.
Наче втрачали життя
І все, нажите роками...
Зі страхами в кишнях тікали
СВІТ ЗА ОЧІ.

Статус Переселенців –
як залежність від ситуації.
Свої крила в руках несемо,
Рахуючи дні.
Вже котрий місяць поспіль...

* * *

Серед людської вразливості,
Серед точкового болю на всіх фронтах,
У наскрізь пробитих жіночих серцях
Я шукаю нового життя.
Крила надії в розірваних спинах...
Я шукаю відчайдушні голоси справедливості,
Де Божий суд гримить,
Дощ – із битого скла.
Там, де свищують кулі ворогів,
Усе небо протерте молитвами,
Списано іменами героїв наших,
Датами втрат...

* * *

Мамо, я пишу...
У мене занадто глибокі рани...
В мені усе справжнє.

Мамо, я пишу
Про перше кохання, про війну...
У людських прірвах я мандрую,
В чужому пеклі шукаю філософію життя...

Мамо, я пишу
Про долі несвої,
Про важкі хрести,
Про жили сухі.
Про в'язниці снів,

Де стільки втрачених назавжди!

...Мамо, і про тебе я пишу –
Про твої очі кольору весни,
Близком солоної води залиті,
Про німий біль, що сидить навпроти тебе,
Що ходить мурахами по твоїй пам'яті.

Я знаю... Усе по-іншому мало бути...
Я говорила з твоєю виною,
Я говорила з твоїми янголами-охоронцями,
Я знаю, ти всю свободу мені віддала!

Я напишу про це.
Я напишу про несправедливі суди.
Про нав'язливі голоси...
Про землетруси в голові...

Мамо, я пишу.
Не про щастя.

Я правду пишу.

Іванова Анастасія,
вихованка літературного гуртка «Пролісок»
Комунальної установи «Центр розвитку
дітей та молоді» Узинської міської ради
Білоцерківського району Київської області

* * *

Весна не радує й не тішить,
Коли в країні йде війна.
На вулиці стає тепліше.
А на душі сніжить зима.

Оцій хурделиці душевній
Прийде кінцевий результат,
Коли постукає у двері
Із перемогою мій брат!

* * *

Приховую сльози,
Нехай плачуть хмари.
Нехай будуть грози,
Хай сніться стожари.

Хай мучать думки,
Приходять примари.
Відчинять замки
Твої світлі чари.

Хай грози ідуть,
Гріхи наші змиють,
Хай зорі зійдуть
І ми разом з ними.

* * *

Ці стіни холодні та сірі
Мене заточили в собі.
Рожеві ланіти вже білі,
А руки холодні, мов лід.

І сонячне тепле світло
Вже стало вогником свічки.
Цей день прослизнув непомітно,
Як серія кінострічки.

Смовський Максим,
учень 7 класу Остерського ліцею № 2
Чернігівського району Чернігівської області

БУКЕТ ІЗ ПОЛЬОВИХ КВІТІВ

Букет для мамі таточко зібрав,
Та особисто передати не зможе,
Тому світлину рідній надіслав,
Звичайно, душу мамі розтривожив.

Бо мама пригадала, як колись
Такі квітки разом на полі рвали...
В матусі сльози ніжно полились,
Вона думками тата обійняла.

Бо він далеко, на страшній війні...

І цей букет, як вісточка від тата...
На рідного чекає довгі дні
Матуся, я, Бровко й спустіла хата.
Та він повернеться. Знов буде на столі
Пашіти борщ і смакувати сало,
І зрозуміють люди на землі:
Щоб бути щасливим – треба зовсім мало.

Нарвемо разом квітів польових,
Без слів розкажемо про наболіле,
І поглядом полинемо туди,
Де небо Мирне й синьо-синьо-біле.

СОЛДАТОВІ...

Я дякую тобі за кожен день,
За те, що вранці можу ніжно спати...
Солдате, від душі тобі уклін
І ще багато хочеться сказати.

Подякувати за прийдешній день,
За сонечко і ранок біля мами ...
За блиск твоїх нескорених очей,
Які не можна передать словами.

І за моє дитинство, яке Ти,
Солдате, вірно й щиро захищаєш,
Ти – неймовірний, бо на цій війні
Безцінну Перемогу наближаєш.

Тож дякую за мужність й героїзм
Тобі, Солдате, й, звісно, дяка Богу.
Я впевнений: настане скоро Мир
Й ми відсвяткуємо всі разом Перемогу!

ЗАМРІЯНА ОСІНЬ

Замріяна осінь
Так хоче тепла
І росяних ранків...
А поруч – війна.

Так хоче ще осінь
Тумани обнять...
А поряд невпинно
Ракети летять.

Так спокою хоче
Осіння пора,
Та землю в лабетах
Тримає війна,

Міцними лабетами
Туги й журби...
Потроху вкрадається
Осінь у сни,

Дарує надію
Безцінно – святу,
Що скоро здолаємо
Люту орду
І більше не будуть
Лунати тривоги...
А осінь біжить,
Сипле листя під ноги,
Хоче забути,
Що поряд – війна...
Замріяна осінь
Так хоче тепла.

Тхоровська Христина,

учениця 10 класу Львівського ліцею № 24
ім. М. Конопницької Львівської міської ради,
вихованка літературної студії «Джерельце»
Львівського міського координаційно-методичного
центру «Галицьке юнацтво»

* * *

Любовні малюнки куль літають, як білий сніг,
Тебе переносять в кут незламних, ображених лих.
Покриті стрічками дні, мов чорна, воєнна панель,
І всі переходять у крок, ховаючи руки в шинель.
Нестерпні болючі місця, що медом липким розлились.
Там був ти колись, була я, там небо було колись.
Найважче дивитись на усмішку, що ллється з могил.
Найтяжче вдихати любові тяжкий чорний дим.
Розплющені очі війни летять, мов град навесні.
Так тяжко дивитись на страх, що тихо засів в давнині.
Дерева летять уві сні, і чути крики могил.
Дерева летять уві сні, і чути крики могил,
Це ти мені розказав, це ти мені говорив!
Це ти мені говорив, що тяжко буде тобі,
Це ти мені говорив, що прийдеш до мене вві сні,
Це ти мені тут співав повстанські, незламні пісні,
Це ти мені написав той лист, що тримаю в руці.
Чи знав ти що буде?
Знав.
Ти знав все, що було колись.
Ти зараз летиш немов птах,
Торкаєшся і тримаєш лист.

* * *

А діти тікають дворами від себе,
Гублячи по дорозі взуття і совість,
Приходять невчасно додому стираючи з лица сльози.

Тяжкі, металеві двері скриплять минулим,
хорошим часом.
Вони відкривають або закривають світ
і тебе з ним разом,
А діти змінюються у обличчі після першої
сварки з батьками.

Вони, виростаючи, стають самі собі
ворогами.

Тікають від себе дворами,
шукають своє старе, дитяче взуття разом із часом,
Вони почекають тебе,
коли ти прийдеш до них зі мною разом,
Вкриваються мохом дитячі рани.
Кров розбігається жилами та кістками.

Хомик Марія,
учениця 11 класу
Нововолинського наукового ліцею
Волинської обласної ради

Одна лиш мить – уста чоло цілують.
Гарячий дотик руки зігріває.
А потім спалює усе дотла.
Без всяких правил і стратегій.
І ця дилема стає вічною.

...Вічною карою чи неминучим порятунком?

Неоднозначність народжує свій мотив,
А неможливість задає власний темп.
Важливість усього стає недоречною,
Інтрига множить спалахи,
Випадковість здається долею.

... Чи може доля – це суцільна випадковість?

Мені страшно.
Мені страшно, бо я не побачу...
Не побачу тебе більш ніколи.
І ніколи в житті не пробачу...
Не пробачу того, що накоїв.

І не зможу,
 не зможу любити...
Не любитиму ж я – до нестями.
Але те, що за гроші не можна купити,
Все ж любити не перестану.

Мій крижаний погляд
Залазить тобі під шкіру.
Від кінчиків пальців
Повільно підбирається до горла.
Волосся стає дибки.
Він змушує тебе кричати.
Кричати мовчки від болю.

Нарешті ти відчуєш те, що і я.
І ніколи не станеш попереднім.

Ніколи не станеш колишнім,
Бо назавжди залишишся майбутнім.
Те, що ти називаєш ранами,
Давно стало зашкорублими шрамами
На моєму (вже) кам'яному серці.

Тихо здригаєшся в конвульсіях –
Я тільки сміюсь із твоїх страждань.
Називаєш мене жорстокою,
А я лиш хочу зробити тебе сильнішим.
Так, як ти зробив мене колись.
Схочеш померти – я не дозволю.
Бо смерть – найвища нагорода зрадникам.
Живи і кайся!

Бохонко Анна,
учениця 9 класу Комунального закладу
Кагарлицької міської ради «Черняхівський
ліцей» Обухівського району Київської області

ДУША МОЯ І ПІСНЯ – УКРАЇНА

Ти вистоїш, я знаю! Ти – жива!
В тобі душа красива й незрадлива.
Моя країна – ні, це не слова.
Це перший сніг і це травнева злива.
Це перший промінь сонця у вікно.
Це перша коліскова і розмаї.
Ти вистоїш! Бо так тобі дано.
Дано від Бога. Вірю я. І знаю,
Що іншої такої не знайти

Країни, де пісні живуть у людях.
Тобі для інших потім ще світить,
Бо без тебе блукати інші будуть.

ПУСТКИ ОБЛИЧ

Із Маріуполя зробили зомбі-ленд.
Ви знаєте це місто біля моря?
Сусідський навіжений президент
Приніс в мою країну море горя!

У чорних хустках пустками облич
В прострелених автівках люди, люди...
У нашім місті знов стоїть Ілліч.
Шепоче море: «Що ж то далі буде?»

А із Херсона, знаєте, втекли?
Від Харкова уже вони далеко.
Дерева в Маріуполі цвіли.
Та в зомбі-лендах не живуть лелеки...

Верхова Аріна,

учениця 10 класу Академічного
ліцею № 1 імені А.С. Малишка

Обухівської міської ради Київської області

Таке, здається, зрозуміле слово «щастя»...
Від нього віє спокоєм та добротою,
В дитинстві це – футбольний м'яч, браслетик на зап'ясті,
Ділитися секретами з подружкою новою.
Навчання, вступ, диплом, робота,

Кохання, діти, чотирилапий друг, свій дім,
Дзвінок батькам: «Чекайте у суботу»
Веселка, перший сніг, травневий грім.
Погодьтеся, звичайна складова звичайного життя,
Багато чого навіть і не цінували,
Війна змінила цілі, погляди та почуття,
А щось назавжди в нас замурувала.
Тепер я точно знаю, в чому полягає щастя:
Близькі в безпеці, друзі поряд, ранок без сирен,
Мій випускний не в сукні, а з картоплею в багатті,
День, що минув, без загиблих імен.
Можливість прокидатися у своєму ліжку
Та в центрі міста бачити жовто-блакитний прапор,
Рідною мовою читати книжку
Про те, як закінчив безславний шлях в історії руйнатор.
Бажаю всім родинам дочекатися
Кожній своє: чоловіка, батька, миру...
Світе, чуєш, як могло так статися:
На ешафоті дівчина у вінку і кат із сокирою?!

Настане день. Великий день.
Коли закінчиться війна.
І замість сліз та сумних пісень
Почуєш, як дзюрчить вода біля млина.
Почуєш, як гудуть хрущі.
На гілці обгорілій з'явиться зелене листя.
Де попелища – там пройдуть дощі,
І чорне стане знов барвистим.
Настане день. Великий день.
Коли закінчиться війна.

Зустрінемо батьків, батьки – дітей.
І кожен знатиме, яка з цих зустрічей найцінніша.
Сирени зміняться дитячим сміхом,
А восени побачимо багато учнів з квітами.
Я дуже хочу, щоб рашистське лихо
Більш не будило вранці нас «привітами».
Настане день. Великий день.
Коли закінчиться війна.
На тлі протистоянь і зіткнень
Переможе українська весна.
Запам'ятаємо цей час назавжди.
На колінах ніхто не побачить нашу країну.
Я все сказала. А, ні, заждіть:
«Доброго вечора, ми з України!

Гіптенко Софія,
учениця 10 класу Білоцерківського
природничо-математичного ліцею-гімназії
№ 16 ім. М.О. Кириленка Білоцерківської
міської ради Київської області

Ми жили спокійно,
Ми були щасливі.
Та до нас снаряди
Раптом прилетіли.
Принесли на крилах
Смерть страшну та горе.
Зі сліз материнських
Можна зробити море.

Нашу славу волю
Хотіли забрати,
Але українці
Вийшли воювати.
Вже тече ріками
Чорна кров ворожа.
Вірю – Україна
Наша переможе!!!
Ще у власній крові
Ворог захлинеться.
Вільна Україна
Сонцю усміхнеться.

ПАМ'ЯТІ ЗАГИБЛОЇ В ОЧАКОВІ 6-РІЧНОЇ ДІВЧИНКИ

Спить дитинка. Не здригнеться.
Це останній сон.
Серденько уже не б'ється,
Кров тече зі скронь.
Могла б вранці йти в садочок,
З дітьми святкувати.
Шостий виповнився рочок.
Це ж велике свято!
Як вкладала дитя спати
В ліжечко до рання,
Хіба ж мати могла знати,
Що ця ніч – остання?
Що війна зможе зробити
З ліжка домовину,
Що так легко їй убити
Безвинну дитину.
Що не виросте ніколи,
Не продовжить роду,
Бо безжальна смерть відколе
Гілку родоводу...

Говорун Аліна,
учениця 8 класу Білоцерківського
природничо-математичного ліцею-гімназії
№ 16 ім. М.О. Кириленка Білоцерківської
міської ради Київської області

НЕБО БЕЗ ВІЙНИ

Я у веселки фарби попрохаю
І намалюю небо без війни!
Хай світить сонце у козацькім краї,
Живуть щасливо доньки і сини!

Хай квітнуть чорнобривці, матіоли,
І хризантем палахкотять вогні!
Щоб світ не знав жахить війни ніколи,
Не повторились Бучі й Ірпіні!

Хай оживе Гостомель й Бородянка
Та заспіває півник на дашку!..
І усміхнеться Україна зранку
Дню Перемоги в пишному вінку!

Я розмалюю фарбами руїни
І «відбудую» зранені міста!
Та хто поверне сивій жінці сина,
Який зорею правди в небі став?..

Іду до Бога в щирій я молитві
Без втоми повторюючи стократ:
«Хай нашу землю в цій кривавій битві
Залишить той, хто називався «брат».

Нехай вночі не будять нас тривоги,
А сняться сни, наповнені добром.

І майорить наш прапор перемоги
Над кожним містом рідним і селом!

Я не втомлюся радість малювати,
Розлогий степ та річку осяйну!..
А в книгу ту, що довелось читати,
Згорну навіки цю страшну війну!

Свій рідний край не віддамо нікому
Бо Україна в серці – навіки!
Я намалюю Перемогу тому,
У кого предки – славні козаки!

Свята земля в нас воїна зростила
Такого, що не скорений ніким!
Із кожним днем зростає наша сила
І слава лине світом гомінком!

Гучніш співаймо пісню про калину,
Нехай повік не журиться вона!
Іде до Перемоги Україна –
В промінні миру, вільна й осяйна!

ЛЕТЯТЬ ЛЕЛЕКИ

Летять лелеки з вирію додому –
І понад містом, і понад селом.
Летять, забувши про нестерпну втому,
Щоб захистити рідний край крилом!

Спішать чимдуж крізь хмари волохаті,
Ключем стрімким проносяться вгорі...
Чи збереглось іще гніздо на хаті?
І чи вціліла хата та в дворі?

Чи будуть їх, як завжди, зустрічати
Два красені – розкішні явори?
Чи дочекалась з бою сина мати?
Чи він не впав лелекою згори?

Чи залишились верби понад ставом?
І кущ калини поряд, край води?..
Свята земля стояла величаво,
Під смертоносним подихом орди!

Чекала весну, і птахів, і квітів,
Яскравих барв і розквіту життя!
Щоб знову мир запанував на світі
Й бузьки на хаті бавили дитя!

Летять пернаті, вже понад рікою,
До берега опустяться за мить,
Щоби землі, знесиленій війною,
Загоїти ту рану, що болить!

Летять лелеки та й на Батьківщину,
Додому завжди найсолодший шлях!
Несуть нам Перемогу в Україну
І прапор миру, витканий в боях!

Кириченко Каріна,
учениця 11 класу Остерського
ліцею № 2 Чернігівського району
Чернігівської області

СВІДОМІСТЬ ПОЛИШАЄ ЧАТ...

Криївка внутрішньої сили
набирає обертів
де сходяться потоки
річкового суголося
розмаїтості
котрі нагадують
хмаринну безтурботність
вранішнього сонцесходу.

ЗІРКА

Абрисом
здичавілого
полум'я лечу у вічність зірок
скорених холодом
вчорашнього дискурсу
каламучу
льодово-тривожну блакить
ліхтарем буденності
плетивом
ніжності
обіймаючи полички
натягнутої тятиви.

КРИНИЦЯ

Обпікає морозністю
крижана криниця пам'яті
скутої рукавом
доріг вибрукуваних
мудрістю.

Заглиблююсь у плетиво
мережного холоду
відлунною скрежетом
відерця ятристо-дитинного
поглинаю сутність яру думок –
глибинно-спонтанного
вечірнім відблиском
молитовного прощення.

Нірода Юліана,

учениця 9 класу Бориславського
закладу загальної середньої освіти № 3,
вихованка літературної студії «Джерельце»
Львівського міського координаційно-
методичного центру «Галицьке юнацтво»

ТРИМАЙТЕ НЕБО!

Тримайте небо! Ще не згасли зорі,
Ще сонце над ланами не зійшло.
На горизонті клубиться грозою
Червонооке невиситиме зло.
Доноситься кошлатого ревіння
З-за очеретних нетрощів, з боліт,
Вже рвуться шви небесного склепіння –
Тримайте, легіони, небозвід!
Мов кубла, ворог розіп'яв намети,
Розкидав гадовиння воротке,
З усіх боків летять на нас комети –
Тримайте небо, зморене й крихке.
Тримайте на раменах, як пенати

Небесну стріху під покровом тьми,
Щоб буревій не зміг її зірвати
На чорнозем, зволожений слізьми.
У мить лиху ворожої облоги,
Хай небо рідне буде вам щитом,
Молітвами щодня я прошу Бога,
Щоб смерть не зачепила вас крилом.
Лютує звір, та мусить відступати,
Нам глодом зріє перемоги час,
Ми вдячні вам, утомлені пенáти,
Що ви – твердиня кам'яна для нас!

АРХАНГЕЛЕ, ПОГЛЯНЬ З ЯСНИХ ВИСОТ...

Архангеле, поглянь з ясних висот
На землю, що покрили свіжі шрами,
Пекучий віск запалених свічок
Стікає на підлогу Твоїх храмів.
Воскові сльози стигнуть на дошках,
Молитви кволим голосом лунають.
Гіллям пронизані, неначе на плішкáх,
На повні груди хмари чад вдихають.
Поля зачовгані не вродили зерно,
Біда з косою шмиготить ярами,
Волхвам не сняться віщі сни давно,
Архангеле, гостри мечі вогнями!
Бий громом у захмарній вишині,
Нехай луна стократом відіб'ється,
Не будь хоч Ти байдужим до землі,
Де навіть кров з каміння рясно ллється.

Осадча Олена,

учениця 8 класу Львівського ліцею № 24
ім. М.Конопницької, вихованка
літературної студії «Джерельце»
Львівського міського координаційно-
методичного центру «Галицьке юнацтво»

Впали на місто сиві тумани,
Засіяне небо малими зірками,
Холод морозить річки і озера,
Містом блукає сива химера.
Сонце закрило заспані очі,
Пахне морозом наближення ночі.
Вечір ступає тихими снами,
Вітер на флейті мелодію грає.
Небо малює пейзажі небесні,
Ангели пісні співають чудесні.
В закрижені вікна сон заглядає,
Діток маленьких спати вкладає.

Посипались промені літа,
Немов із казкового сита.
Навкруги усе побіліло,
Барвами землю укрило.
Бджоли гули, немов жорна,
Земля прокидалася сонно.
На небі хмаринок отари.
Пахли медовії трави.
І груші солодкі, духмяні –
Ліхтарики в білім тумані.

Сватківський Тимофій,
учень 7 класу Жуківської гімназії
Згурівської селищної ради
Броварського району Київської області

МІЙ ГЕРОЙ

Супергерої – хто вони?
Чи є вони в реальному житті?
Чи є у них та суперсила?
Чи, може, супермама народила?

В свої майже дванадцять я вже знаю,
Що є герої справжні не тільки на екранах.
В моїм житті теж є такий
То Володимир – тато мій

Із побратимами він там, на передовій
Лікує від ворожих куль, ріднесенький, солдатів...
Сказати, що горджусь – занадто мало сенсу в тім,
Він мій герой! Герой теперішнього часу!

Там він не сам, звичайно. Їх багато
І тих, хто теж лікує, і тих, хто захищає землю нашу.
Живем ми, друзі, в такий час
Героєм не народжуються, Герої – серед нас!

Наш дух не вбити,
Волю не зламати –
Це говорили здавна
Й дотепер.
Кого ви вирішили
Зброєю лякати?
На варті - ЗСУ

І ніч, і день!
Вони і в сніг, і в дощ, і в спеку
Тримають оборону задля нас.
І інколи здається,
Вони – скеля!
Їх дух і боротьби порив не згас!
Нові часи, складні,
Нові у нас герої.
Хвала і честь Вам, ЗСУ,
Й низький уклін Вам
Від самісінького неба
І до родючих батьківських земель!
За вами діти й Україна-мати,
За вами воля, й правда вікова.
Ви там тримайтесь, хлопці сивочолі,
А ми тут молимося за Вас щодня!

Ткачук Калерія,
учениця 10 класу
Спеціалізованої школи № 159
Солом'янського району м. Києва

ТВОРЧИ

Поет вмирає на папері,
Пером записує думки.
Сумує у міському сквері,
І спалює свої книжки.
Поет живе красою слова,
Слова живуть в його віршах.

І л'ється солов'їна мова,
Коли натхнення на плечах.

Художник плаче над руками,
Коли пустує полотно,
І розриває він шматками,
Недомальовне вікно.
Творець радіє сходу сонця,
Він пензлями карбує вид.
Розкрилася краса віконця,
На полотні вже красєвид...

Артист загублюється в собі,
Сценарій – вже його життя.
Тепер він в дійовій особі,
Цьому немає вороття.
Артист знайшов себе у масці,
Вся сцена скорена йому,
Готується в своїй гримерці.
Вже вічна слава на чолі...

А творчим зараз важко жити,
Коли нема очей людей.
Суспільству теж уже начхати,
На креативність всіх ідей.
Уся увага на буденне,
Прокинувся лише цинізм.
Панує в світі повсякденне,
Кудись зникає естетизм...

Тож, може, звернемо увагу,
На тих, хто створює красу,
І висловимо всю повагу,
Без скептики та галасу.
Наше життя колись мине,

Піде тихенько і невпинно,
А ось мистецтво ще живе,
І жити буде безупинно.

ЛІТО ЗІ СПОГАДІВ

Бабусин дім обплетений плющами,
І яблуневий сад теж поряд з ним,
А я милуюся безкрайніми полями,
Що так і манять цвітом золотим.

Фіранки на пошарпаних віконцях,
На підвіконні котик тихо спить,
Залив кімнату промінь сонця,
Паркет старий ще трошечки рипить.

Я відчуваю аромат пирогів,
Що тягнеться шлейфом із кухні,
Яблучним компотом втамую спрагу,
І побіжу гратися в ігри вуличні...

Канікули скоро завершаться,
Не буде такого блаженства,
Це літо назавжди залишиться,
У спогодах з мого дитинства...

Яцентюк Олесь,
студент 2 курсу Факультету
лінгвістики та соціальних комунікацій
Національного авіаційного університету

ФЕРМЕНТАЦІЯ

Ми листячка чаю, а життя це процес ферментації,
Я сам по собі і вірю у себе, хоч харчуюсь любов'ю по акції.
Я трачу себе кожен раз, коли знову роблю криве селфі.
Вже навіть мій телефон більше людина ніж я, хоча до сих пір вірю у себе.

Чому я сказав про процес ферментації? Бо з роками ми робимся ліпше,
Адже досвід, наче сміття на планеті – з кожним днем все більше і більше.
Доки молоді, то помилки нас навчають, як не потрібно робити,
І це наше життя, і ми його господарі, тож можемо внести корективи.

Відповідальність за вчинки лежить на мені, адже не хочу її перекласти,
Перекладають її лише боягузи, які бояться наслідків передчасних.
Це роблять лиш ті, хто говорить що їхнє життя було кимось прописане,
Але зрозумійте що життя - чорновик, який можна весь вік переписувати.

І знову б'ю камінь об камінь в надії отримать іскру,
Ти робиш пішаками вихід у дамки, а я висуваю туру.
Хоч більше сильніших у тебе фігур, але я знову тебе обіграю
Адже правила гри написані мною, тож з легкістю їх обійду.

ПАННА

А все таки, вона красива.
Цей запах полуниці і вершків.
Як шкода, вона лиш фантазійне диво,
Яке кожен сам собі створив.

А все таки, вона красива,
Найкрасивіша серед тисячі бридких створінь.
А цей весь світ, вона так його любила,
Що не хотіла прокидатись з нічних цих сновидінь.

А все ж таки, вона огидна,
Чортоподібна серед тисячі живих людей.
Така страшна, вона така єдина,
Єдина, що голубить до своїх грудей.

А все ж таки, вона огидна,
Бридка, калічна і страшна.
Але на весь світ, вона така єдина,
Фантазія моя, така жаклива і смішна.

Бурдельна Наталія,

вихованка гуртка «Літературна творчість» Комунального закладу «Ярмолинецький Будинок дитячої та юнацької творчості» Ярмолинецької селищної ради Хмельницького району Хмельницької області

У ПОТЯЗІ ЇДУТЬ СОЛДАТИ

У плацкартному потязі їдуть солдати,
В їхніх очах – бомби, ракети, гранати.
Натомлені серця і пальці від автоматів,
Їдуть додому, до рідних, солдати.
Волосся сиве, погляд у далечинь –
Це наші захисники, ми – їх міцна тинь.
Вони вдивлялись у темінь ночі,
Смерть та полон бачили їхні очі.
Перебороли свій найбільший страх,

Обіймали рідних лише у снах...
У потязі їдуть українські солдати,
На пероні їх чекає Україна-мати.

МЕНІ ТАК ПАХЛА ЦЯ ВЕСНА

Мені так пахла ця весна.
А що тепер?
Дивлюсь в вікно – війна.
Не видно сонця із підвалу.
Гул літака лунає чітко
І постріли доносяться сюди,
В підвалах Маріуполя не вистачає діточкам води.
Здається, що й птахи вже не літають,
Крилаті тут ракети й літаки.
Та ось біда – вони душі не мають,
Не бачать кляті, наслідки.

Мені так пахла ця весна.
А що тепер?
Дивлюсь в вікно – війна.
Та віра в нас стійка.
На зустріч йде нам Бог, а поряд – Перемога.
Ми відбудуємо і села, і міста, як тільки буде змога.

Гармаш Гліб,
учень 11 класу
Спеціалізованої школи № 159
Солом'янського району м. Києва

Його в народі не сприймали,
Носив він чорні окуляри.
Блакитну мантию-пальто,
Не впізнавав його ніхто.
Та ось і дні вже загуляли,
Блакитну мантию забрали.
Дали рожевий піджачок,
І капелюх без зірочок.
Забрали рідні ідеали,
Та залишили окуляри.
Дали сорочку в буряки,
І ще й краватку від руки.
Собі по вулиці крокує,
Хоча тувель йому бракує.
Йому не треба нагород,
Аби лиш зрозумів народ.

Герасименко Дарина,
учениця 11 класу Мигалківського ліцею
Пісківської селищної ради Бородянського району
Київської області

Заспівай-бо, пташко,
Заспівай-бо тихо.
Удар, моя пташко,
Та об землю лихом.
Нехай твою пісню почують за морем.
Розкажи ж бо, пташко, про велике горе.
Що хотіло нашу Україну з'їсти.
Та хребта зламало, нема сили лізти.
Й нема харцизяці місця, й пристанови,
Щоб помити ноги у воді дніпровій.
Нехай твоя пісня повсякчас лунає.
Ні втоми, ні смутку в голосі не має,
А її підхопить народная сила.
Що не одну нечисть ординську згубила.
Бо наша є правда і кров не водиця.
Проливають даремно її не годиться.
Заспвай же, пташко,
Заспвай же стиха,
Удар, моя пташко,
Та об землю лихом.

Гордієнко Юліана,

учениця 9 класу Академічного ліцею
№ 1 імені А.С. Малишка Обухівської
міської ради Київської області

Намалюю я небо безхмарне,
Не тривожне, що було влітку,
Всюди вітер гуляє безкрайній
В переливах веселого сміху.

Намалюю веселку барвисту,
Що сягає до самого Бога.
І поля конюшини й любистку,
Де роси рятівна прохолода.

Намалюю я тишу ласкаву,
Що озветься в душі без тривоги,
Намалюю я чистий світанок...
Намалюю я мить Перемоги!

Гриневич Олександра,

студентка 2 курсу Факультету
лінгвістики та соціальних комунікацій
Національного авіаційного університету

ЛАМАНІ ЛІНІЇ

Твій вибороний вибір
І як із нього вибратись?

Ти пластмасовий виріб
Що не знає що вибороти.

Що не знає як побороти
Свою незграбність і ламаність,
Дешеві сюжетні повороти
Між потрібним і бажаним.

Що не знає як зламати
Без того ламані лінії,
Що не знає як мати
Рухи плавні і вільні.

Твої лінії нещасні й рівні
Й мов ножі ріжуть кути.
Вони різкі й нерозривні
Карають тебе мов кнути.

Твої лінії нижчого рівня
Схожі на міських божевільних.
Твої ламані лінії
Замість плавних і вільних.

Твій вибороний вибір
І як із нього вибратись.
Ти пластмасовий виріб
Що не знає що вибороти.

Твій вибір – неправильно
Картонні сюжети.
Прийняв норму за правило
І тепер хто є ти?

Зубкова Діана,

учениця 11 класу Славутицького закладу
загальної середньої освіти I-III ступенів № 3
Славутицької міської ради
Вишгородського району Київської області

РІДНИЙ КРАЙ

Рідний край, моя земля,
Маленька Батьківщина,
Тут народилася і живу я –
Справжня донька України.
Славутич – рідна домівка,
Обожнюю свята і будні твої,
Ангел-хранитель зустрічає щоранку,
Шле щасливі вітання свої.
Маленьке місто є на карті,
Зростаю в ньому я.
Білий Ангел оберігає
Мої рідні місця.
Мій дім – моя фортеця,
Славутич місто молоде,
Для мене ти розрада,
Красиве та святе.

Католик Дарина,
учениця 8 класу Опорного ліцею
с. Зимне Володимирського району
Волинської області

ТАТУСЕВІ-ЗАХИСНИКУ

Ти мій герой, для мене ти найкращий.
Я так люблю тебе, хоч рідко говорю.
Підтримуєш мене, коли буває важко
Й цілуєш ніжно, коли думаєш, що сплю.
Ти сильний духом і відважний
Водночас добрий, діловий,
Ти мудрий, щедрий, вірний, гарний,
Найкращий, бо тому, що мій!
І хоч далеко ти, та знаю
Думками з нами ти завжди.
Твою підтримку відчуваю
На відстані, у серці, у душі.
Я так сумую за тобою, тату,
Але ніхто не бачить моїх сліз.
Ти бережи себе, я ж так тебе чекаю.
Й до нас, додому швидше повернись!

Ковальова Єсенія,
учениця 7 класу Остерського ліцею № 1
Остерської міської ради Чернігівської області

РОЗСТРІЛЯНА МОЛОДІСТЬ...

Розстріляна молодість. Дитинство украдене.
Мрії розтрошені танками й градами.
Зламани доли. Душі в руїнах.
Родини поховані у власних стінах.

Ночі немає. День, як примара.
Тільки за що така Божая кара?
Не розумію в чому провина?
Я ще маленька, я ще дитина!

І пояснити ніхто вже не в змозі
Чому війна на моєму порозі.
Вкрали дитинство, вкрали бажання,
Інколи, навіть, на мир сподівання.

Та попри все це я відчуваю
Буде ще свято!
Коли? Я не знаю!
Сили відновимо, страх проженемо
Вільною буде земля й наше небо!

Кук Анна,

учениця 8 класу Пустомитівського ліцею № 1,
вихованка літературної студії «Джерельце»
Львівського міського координаційно-методичного
центру «Галицьке юнацтво»

Тільки вона говорила віршами
І перетворювала слова на сніг.
Якщо вкласти усе в одну хмару,
Вона засипле цим дивом весь світ.
Вона любила ранкову каву,
Гарячі: путівки, сніданки, серця.
Кожного дня роздивлялася карту
Й молилася до Святого Отця.
А я люблю її руки, люблю її сміх,
Люблю, коли сонце в обличчя невинне
Кидає свій ледве видимий слід.
І нехай хтось зітре всіх поетів,
Не буде мовчати наш світ без віршів.
Бо випаде сніг і поповнить удвічі
Книжкові полиці з її ніжних слів.

Куцак Віталій,

учень 11 класу Вишнівського академічного
ліцею «Основа» Вишневої міської ради
Бучанського району Київської області

НАСТАНЕ ЧАС

Колись настане час, ми вийдемо з підвалів,
Що берегли нас від страшних завалів.
Подивимось у небо, чисте, мов безодня,
Не зіпсує наш ранок більш ракета жодна.
Але боюсь, щоби тоді не стало як раніше,
Коли все українське є для когось гірше.
Коли російське слухали з колонками у парку,
Коли через дрібницю розпочинали сварку.
Я молюсь, щоб не забули нашу рідну мову,
Щоб сила не змінила в суперечці слову.
Ми возз'єднались зараз разом йти до перемоги.
Я закликаю! Я прошу! Не змінюйте дороги...

Салко Ярослава,

учениця 8 класу Комунального закладу
загальної середньої освіти «Ліцей №1
с. Петропавлівська Борщагівка» Борщагівської
сільської ради Бучанського району Київської області

ПЕРЕСЕЛЕНКА

Чи знаєш, друже, що таке війна?!
Я бачила її на власні очі!
Тоді земля Донеччини була взята в полон,
Здригаючись від вибухів, щоночі.

І тато говорив мені: «Не бійся!
Усе мине, забудеш все, як сон! »
Але страхи з минулого я пам'ятаю досі:
В будинку вікна розбиває ворога патрон.

Всю ніч просиділи, ховаючись від жаху,
Молились Богу і чекали ми,
Щоб зранку вирушити у нову дорогу,
Подалі від нестерпної війни.

Ми залишили все: наш дім і рідних.
Гадали, що повернемось колись,
Але роки пройшли, немає з нами тих вже,
З ким спогади щасливі збереглись.

Одразу почалось нове життя,
Як чистий аркуш без слідів письмального пера.
Та це лиш перегорнута сторінка
З підручника історії мого буття.

Літа минали, та я з думкою жила:
Додому хочеться, відвідати покинуті місця,
Дитяча де нога колись ступила,
Де народилася моя душа.

Так склалась доля, що мій дім тепер – столиця,
Вітчизна, що люб'язно прийняла,
Домівка, що надала мені крила
Та прихистила, від тривоги вберегла.

Я вірю, що настане мир в моїй країні,
Повернуться додому воїни-сини.
І знову буде линуць: Слава Україні!
Героям Слава! Миру всім завжди!

Сердюк Марія,

студентка 1 курсу Державного
навчального закладу «Миколаївське вище
професійне училище технологій та дизайну»

БУРЕВІЙ

Будинки геть розбиті,
Домівок вже нема.
А в серці буревієм
Доноситься зима.
Неначе хуртовина,
Все рознесла ущент.
Та не спадемо зливою,
Піднімемось наверх.

Таран Альона,

учениця 10 класу Гоголівського ліцею
Великодимерської селищної ради
Броварського району Київської області

ПРИВІТ, СОЛДАТИ

Привіт, солдати,
Я Вам листа пишу...
І хочу сказати:
Спасибі за долю спокійну мою.
Спасибі, що сплю я тихої ночі,
Тільки, шкода, що Ви не спите.

Я вірю у Ваші добрі очі
І у Ваше сердечко зігріте святе.
Я вірю у Вас, в перемогу,
І вірю, що Ви – живі.
І помолимося за Вас усіх Богу...
Щоб більше не бачити страшної війни.
Незабаром Ви побачите мирну країну,
Незабаром – побачимо мир.
Ви стоїте за нашу неньку єдину,
А ворог, щоб безжально згнів.
Я серцем Господа прошу,
Дать вистоять в хвилини бою.
Коли орда Вам смерть несе,
А ви зупините їх стоя.

Хіхло Ірина,
учениця 11 класу Садового ліцею
Березанської міської ради
Київської області

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛУБ

Голуб кружляв над землею крилатий...
Вставай, Україно! Живи, моя мати!
Він довго літав і довго журився...
І плакав, і щиро до Бога молився...

Встань, Українонько, квітко рожева!
Вбрана святково, сумна наречена!
Терпи, Україно, цвіт черемшини!
Серце палке молодій дівчинини!

Голуб білесенький, голубе сизий!
Бачиш? Он мами зневірені, сиві!
Глянь! Он дитячко вже янголом стало...
Рано життя його тата зів'яло...

Голуб кружляв над землею в скорботі...
Заздрили люди цьому польоту!
Голубе рідний, візьми нас до себе!
Тяжко так жити... А треба, треба..!

Юшко Яна,
учениця 11 класу Комунального
закладу Кагарлицької міської ради
«Черняхівський ліцей» Обухівського
району Київської області

НАШ ГЕРОЙ

Сергій Бондаренко – полеглий наш земляк.
Боронив Україну від російської навали.
Віддав своє ще зовсім молоде життя
за мирне небо, аби люди горя не знали.

Страшна трагедія! Як з недолею змиритися?!
У п'ять років хлопчик втратив батька,
у тринадцять – і мати у вічність відійшла.
Доля сироти завжди нелегка.

На щастя, світ не без добрих людей.
Підліток потрапив у сім'ю священника.
До прийомних батьків горнувся,
працювати не лінувався.

Хлопець закінчив школу,
вивчився у коледжі на автослюсаря
(техніка, особливо машини,
змалку його манили).
Юнак знайшов себе, не спіткнувся,
не розгубився і не загубився.

Держава призвала – на службу пішов.
Склав присягу на вірність народу.
Чоловіче товариство, дисципліна
військова припали до душі.

Після строкової контрактником став.
«Улюблена справа, порядок, побратими –
це те, до чого прагнув я», –
сестричці гордо сказав.

Почалась повномасштабна війна –
став на захист Батьківщини.
На підступах до Києва рашистів громив
із бійцями Білоцерківської бригади.

А далі – Бахмут – фортеця нескорених...
Загинув Сергій від ворожого снаряда...

Уся громада коридором слави на колінах
із жалем Героя-земляка зустріла.
Стелилася в ноги квітами дорога,
а сліз пролилась народна ріка...

Старша сестра Ірина ніби вмить зів'яла,
як зірочка, погасла, в очах – туга й печаль:
«Клята війна рідного братика навіки забрала...
Сергій уже не обізветься, не обійме... Як жаль...»

У захисника були мрії, сподівання, плани.
Та все обірвала жорстока війна.
Замість весілля наречена Валентина
у вічність коханого провела.

Поховали Героя у рідному селі
поруч із могилами батьків –
Володимира Адамовича
і Людмили Павлівни.

На могилі сина прапор майорить.
Удостоєний ордена «За мужність»...
Посмертно. А міг би жить і жить,
трудитись, рід продовжить...

Не встиг прожить омріяне життя.
Пішов у вічність, в інший світ.
Вірю, що став Сергій Володимирович
Ангелом-охоронцем у високому небі України.

Усім, хто знав Героя,
його втрата і досі болить.
Не забуваймо свічечку
за вічний упокій земляка запалить.

Він буде жити доти,
доки ми пам'ятатимемо його.
До дня народження встановимо
пам'ятну дошку Герою.

Альбрехт Вероніка,
учениця 8 класу Жуківської гімназії
Згурівської селищної ради Броварського
району Київської області

В МОЇМ СЕРЦІ БАТЬКІВЩИНА

В моїм серці Батьківщина,
Це мій край, мій народ і земля.
Україна для мене єдина,
Це – гніздо, це – домівка моя!

Мій маленький і рідний куточок,
Куди зможу завжди я прийти,
І одне лише сказати я хочу,
Що милішого більш не знайти.

Бо наш край – то найбільше багатство:
Наші землі родючі й лани...
І не бачать цього люди часто,
Не збагнуть про свої ті скарби.

Як у лузі калина червона,
Наливає свої кетяги...
Як верба біля ставу до долу
Опускає розкішні гілки.

Беленко Катерина,
учениця 10 класу Славутицького ліцею
Славутицької міської ради Київської області

ПОВАЖАЙТЕ ЛІКАРІВ!

Я бачу! Люди – волонтери,
я хочу їм допомогти.
Ось тільки треба час і нерви,
я сподіваюсь це знайти.

Життя – це найдорожче в світі!
Тому герої всі вони,
бо врятувати подарунок –
це наче бути уві сні.

Кажу я вам про лікарів,
вони ж рятують нас без впину,
знання свої всі золоті
використовують в надії.

Що цього разу допоможе,
хто знає: може, це кінець?
Та ні, вони врятують, Боже,
у них же руки – не свинець!

Із золота чи діаманта...
Зробило їх життя таким.
Я знаю: було все так складно,
та час прийшов нам відплатить.

Я прошу, люди, про повагу
не тільки до ваших батьків.
Не забувайте, що лікарня
рятує наші береги!

Губчик Вікторія,
учениця 9 класу Дівичківського ліцею
Дівичківської сільської ради
Дівичківської територіальної громади
Бориспільського району Київської області

КОМЕНДАНТСЬКА ГОДИНА

В нас комендантська вже година,
Розруха, сум, нема села.
І бачать наслідки війни
Матуся, я й моя сестра.

Маленькі діти у віконці,
Сирена, паніка і гвалт
І бачу материнські сльози,
І десь лютує окупант.

Цей окупант – страшна людина,
Бо танком злим лама асфальт.
В нас комендантська вже година,
Пішли на фронт мій тато й брат.

Пішли сьогодні на світанку
Рідну країну захищати.
І чути як летить ракета,
Що змушує людей страждати.

Чи прилетить до нас лелека
На рідну землю, в рідний край?
«Бо в нас війна!», – кричать новини.
РФ ти, Боже, покарай!

Хтось у Карпати, хтось в Європу
Подалі звідси утікав.
Хтось хату рідну тут залишив,
Село покинув й рідний край.

Хтось взяв тоді у руки зброю
І бивсь за Київ, за Дніпро.
Життя віддав за Перемогу!
Забути це нам не дано!

Коли ж закінчиться війна?
Стражданням вже прийде кінець?
Коли ж настане Перемога?
Хай допоможе нам Творець!

В нас комендантська ще година.
І сон не йде, душа тремтить.
Ми ж діти й хочемо всі Миру,
Чекаєм серцем на цю мить!

Задача Юлія,
учениця 9 класу Комунального закладу
Кагарлицької міської ради «Черняхівський
ліцей» Обухівського району
Київської області

ПОРАДИ СПРАВЖНЬОМУ УКРАЇНЦЮ

Багатий, щедрий, рідний край!
Усе, що зветься Україна,
Шануй люби і поважай,
Поширюй мову солов'їну!

Плекай поради від батьків,
Передавай нащадкам пісню,
Загадки, приказки, вірші –
Наш спадок, щоб не було пізно...

Природу рідну бережи,
Зрости любов в душі до ближніх,
Бо кожен день – шлях до мети...
А наші люди – дивовижні!

Кріпчак Анна,
учениця 8 класу Академічного ліцею № 4
Обухівської міської ради
Київської області

Я ПОВЕРНУСЬ ДО ТЕБЕ, УКРАЇНО!

Я повернусь до тебе, Україно!
В твої безкраї запавні степи,

Де сонце яскравіше, небо вище,
Де зорі шепчуть: «Спи, дитино, спи...»

Моя любов до тебе – наче пісня!
Її на крилах принесуть птахи.
На чужині ми всі – осіннє листя,
Яке розкидав вітер навкруги.

Які ж у тебе люди, Україно!
Вони в найважчий для країни час
Не схибили, не стали на коліна.
А мужні воїни боронять нас.

Душа у тебе зіткана з любові.
Своєю єдністю ти полонила світ.
І вишитий на білім рушникові
Залишиш ти нащадкам заповіт.

Лакиза Олександра,

учениця 7 класу Академічного ліцею
імені Володимира Мельника Обухівської
міської ради Київської області

НАДІЯ НА МИРНЕ ЖИТТЯ

Війна паплюжить долі
І прагнення людей.
І забира дитинство
Малесеньких дітей.

Руйнуються родини,
Стискаються серця.

І обстрілів хвилини
Тривають без кінця.

Вже людям сну немає
І з неба, де зірки,
Із острахом тривоги
Очікують біди.

Спалахують хатини,
Освітлюючи тьму,
Ніхто сюди не кликав
Цю путінську орду!

О, мужній мій народе,
Незламні ЗСУ!
Відновим Україну,
Як проженем пітьму!

Цвістимуть знову квіти,
Буятиме земля.
Й жовто-блакитним стягом
Замайорять поля!

Лісовська Валерія,
учениця 11 класу ліцею № 1
Гостомельської селищної ради
Бучанського району Київської області

І в ніч, коли дощить, чутно не грім.
Це звуки вибухів страшних лунають.

Це росіяни знову в когось забирають дім,
Руйнують все що бачать і людей вбивають.

Якщо немає чим похизуватися своїм –
Щоразу, коли люди сплять чи тільки засинають.
У темряву, завжди вночі на зло усім,
Вони своїх шахідів та ракети запускають.

Вночі, коли дощ миготить по вікнах і не чути грім,
А чути лише вибухи й відлуння, котрі нарастають.
Тоді і наші воїни оберігають небо й дім,
Вбивають ворога і наші території звільняють.

Мельник Віктор,

учень 5 класу Славутицького закладу
загальної середньої освіти I-III ступенів № 3
Славутицької міської ради Вишгородського району
Київської області

ДИТИНСТВО

Чому дитинство закінчилось?
Куди побігло босоноге?
Ще вчора ми разом кружляли,
Узявшись за руки у колі.
5-й клас – дорослі хлопці і дівчата,
Не ті вже мрії,
І думки не ті.
Але питання залишилось:
Дитинство босоноге!
Де ти, де?
Куди побігло?
Де тепер живе?

Некрашевич Катерина,
учениця 9 класу Погребського
ліцею Зазимської сільської ради
Броварського району Київської області

ТЕАТР

Мій театр згорів в Ірпені
Я ніколи його не забуду
У кулісах закликали вогні,
Розтрошивши антракт в купу бруду.

І до неба, мов в такт, полетять
Сценарію вирвані струни.
Заколише луною печаль
Артистичні прадавнії руни.

Та залишиться вогник в душі,
Що нам вірно подарували.
Найстрімкіші Талант-орачі,
Вчителі вже яких і не стало...

Так, на сцену ми вийдем для них
І в гримерці тихенько згадаєм,
Що нас вчили тримати дихання,
Любі, дякуєм і пам'ятаєм....

Опарко Софія,

учениця 7 класу Турівської гімназії імені
Миколи Маркевича Згурівської селищної
ради Броварського району Київської області

ДА ВІНЧІ

Собор Михайлівський і поминальні свічі
Гарячим воском плачуть за Да Вінчі.
Вогнем палають за усіх героїв,
Що віддали життя на полі бою.

І тужать трембіти, в жалобі Майдан,
Лежить в домовині наш легінь – Титан.
Дивися, вдивляйся Герою у вічі,
Такі не вмирають, як наш Да Вінчі.

Ти став командиром трьохсот героїв,
Вони готові іти до бою,
Достойні роти «Вовків Да Вінчі»,
В соборі плачуть за вами свічі.

Злочинці криваві, вам нас не здолати,
Таких, як Да Вінчі, не можна зламати.
Ви – гордість, ви – слава своєї держави!
Нашим Героям – навіки Слава!

Тюленєв Данило,
учень 8 класу ОЗО «Гребінківський ліцей»
Білоцерківського району
Київської області

ПОГЛЯНЬ, ТАРАСЕ...

Минають дні, минають ночі...
Як буйний вітер у гіллі гуля
І кличе йти десь світ за очі,
Що й не вернусь додому я.
Я не вернусь... Остання зоря
вже згасла... Україна там моя!
І лани широкополі,
І Дніпро, і кручі...
Де мій дім – там, на Шевченка, в Бучі.
Там, де мати народила й сповивала,
Там, де мати любила й плекала,
Де втирала з очей моїх сльози,
Бо прийшла у дім наш загроза –
Війна...
Минули дні, й минули ночі,
І вітер той неначе стих,
І все та ж сама Буча –
Та стогін лине з вулиць тих.
Там, де мати сина плекала,
Де ним пишалась: “Ось він, це мій!”
А знаєш, як вона сильно кричала,
Коли їй сказали, що він неживий...

Федотова Інна,

учениця 10 класу Луговицького навчально-виховного об'єднання «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» Поліської селищної ради

Серце болем миготить,
І душа моя кричить:
За страждання ті невинні,
Що покрили нас усіх,
І за смерті тих невинних,
За любов до своїх рідних
Та за усмішки дитячі
Усі ми так гірко плачем.
Бо під проводом тирана
Всі вогні згасають вмить,
І ніхто не має змоги
Ці страхіття зупинить.

Циганенко Дарія,

учениця 9 класу Ліцею № 144
імені Григорія Ващенка
Солом'янського району м. Києва

ПРИЧИНИ РАДОСТІ

Символ незламності, символ нашої доблесті,
Це наша столиця, привід нашої всезагальної гордості.
Минув рік маленької, але великої незалежності,
Це вже все одні лиш буденності.
Закарбується той день у свідомості,

Здавалось би, тоді ми не маємо єдності
Та перше світання одразу додало всім нам старості.
Назавжди ми полишені тої вечірньої безтурботності,
Назавжди змінилися наші причини радості.

Шпак Олексій,

учень 6 класу Славутицького закладу
загальної середньої освіти I-III ступенів № 3
Славутицької міської ради
Вишгородського району Київської області

ПРОКЛЯТА ВІЙНА

А вже літо, і вже осінь,
А війна триває й досі.
Вона все забирає,
І нам дуже заважає.
Зруйнувала домівки війна,
Спокійне життя стурбувала вона.
Було добре, було мирно,
Грибочки восени збирали,
На морі ми відпочивали.
Була радість неймовірна.
Ворог хоче вбити нас,
Нашу мрію і наш час,
Але не вийде в них зламати
Нашу рідну Батьківщину
Славному Україні – Україні-мати.

Шпіль Марія,

вихованка мовно-літературного гуртка
Гостомельського центру творчості дітей та юнацтва
Гостомельської селищної ради
Бучанського району Київської області

Злітають білі голуби
У чисте і блакитне небо,
Несуть на крилах мир усім -
Це головне, що людям треба!

МИ ЗДОЛАЄМ ВОРОГІВ!

Коли в країну нашу
Вломились окупанти,
Пліч-о-пліч в бій із ними
Піднявся наш народ.
Щоб дім свій захистити,
Щоб ворога прогнати,
Щоб Україну-неньку
Оборонить від орд.

Орди бурят, тувинців
І покручів російських,
Ну що ви в нас забули?
За чим сюди прийшли?
Пограбувать? Убити?
Спаплюжити? Спалити?
Чого від нас вам треба,
Убивці навесні?

Нічого в нашім домі руснявого немає!
Ми вас не грабували,
Ми вашого не брали!
Чому ж до нас приперлись,
Мутовані вовки?

Відколи українці отримали свободу,
Ми край свій шанували,
Ми дім свій прикрашали !
Навчались, працювали
І світом мандрували...
На вас не нападали!
Ми власне берегли!

Я вірю в те, що ката
Знайде тяжка розплата,
Що воїни вкраїнські
Здолають ворогів!
Ми масмо для цього
Іти до Перемоги
І гнати з України
Усіх загарбників!

Ющенко Олександра,
учениця 5 класу Славутицького закладу
загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів № 2
Славутицької міської ради Вишгородського району
Київської області

ЗИМА БЕЗ ВЕСНИ

Зима серед весни – це так не випадково.
Холодним лютизм замело весну,
Скувало льодом болю, вкрило горем
І долю назавжди змінило не одну.

Той лютий – день і ніч змішав
І білі фарби очорнив війною,
Весну із нас ніхто не відчував,
Все перекреслено ворожою ордою!
Минає рік... Зима... І знову лютий,
І знов в календарі весна...
Ми досі холодом війни окуті,
Весна, як Перемога, – уві снах!

Батсєва Анастасія,

учениця 10 класу Комунального закладу
середньої загальної освіти «Лицей № 1
с. Петропавлівська Борщагівка»
Бучанського району Київської області

Всі наші красоти природи,
Нам треба завжди пам'ятати.
І життя наше не безкінечне,
Має кожен із нас цінувати.

У думках і лани, і тополі,
І струмок, що до річки біжить.
Заглядаю на квіти у полі,
І ловлю кожну світлу мить.

Подивлюся на синєє небо,
Ясний погляд віддам журавлю.
І зелені стежки, що далеко,
Дуже впевнено сміло пройду.

Там промінчики сонця ловлю,
І до серця завжди пригортаю.
Всю довкола природу люблю,
Насолоду у ній відчуваю.

Доценко Давид,
учень 8 класу Славутицького закладу загальної
середньої освіти I-III ступенів № 3
Славутицької міської ради
Вишгородського району Київської області

БУСЛИКИ, ГАЙСТРЯТА, ЖУРАВЛЯТА

Буслики, гайстрията, журавлята
Летять в Україну до рідної хати,
Летять у небі журавлі, курличуть жалісні пісні.
У пісні тій ми чуєм втому,
Хоча уже вони і дома,
Та важко їм свій дім знайти,
Бо бачать села і міста в руїнах...
Вгамує втому Україна!
Пригорне ніжно.
Спалені луки й поля оновлять дощі,
І буде весна! Зазеленіє земля.
Й злетять вони вільно махати у небі крильми!
Лиш тільки б не чути тут гromу війни!
Було б тільки мирно і тихо!
Щоб грілись журавлики в мирнім теплі...
В московію повернеться лихо...
Уже прилетіли в рідну країну.

Дай, Боженько, миру у їхнім гнізді,
Щоб вертались з малятком у кожную родину,
Весняним теплом ти їх огорни.
Щоб більше не чули рашистів і грому війни!

Міщенко Євгенія,
учениця 5 класу Гоголівського ліцею
Великодимерської селищної ради
Броварського району Київської області

ПОДИВЛЮСЯ НАВКРУГИ

Подивлюся навкруги:
Зеленіють вже луги,
Бруньки набухають,
Пташечки співають.
Та чомусь сумують діти,
У вікна виглядають,
Щохвилини напружено
Прильоту чекають.
Звідки прилетить снаряд?
Звідки прийде горе?
Не так ясно світить сонце!
І не такі зорі.
Ми не хочемо війни!
Просим – зупиніться!
У сумні дитячі очі
Пильно подивіться.

Петрожалко Марія,

учениця 6 класу Комунального закладу загальної середньої освіти «Софіївсько-Борщагівський ліцей»
Борщагівської сільської ради Бучанського району
Київської області

УКРАЇНА

Україна в нас єдина,
Наша мова солов'їна.
Ліс, річки, озера, квіти...
Хиляться в калини віти.
Мальовничі степ, поля –
Ось така наша земля!
Український народ сильний!
Не здамо ми Україну
Окупантам у полон.
Український народ вільний!
Рідний край наш – Україна!
Здатися – лиш страшний сон.
Кожен день в країні лине
Пісня чарівна і сильна.
Дух підніме наш незламний.
Перемога вже за нами!

Соболенко Олександра,

учениця 5 класу Опорного закладу освіти
«Миронівський академічний ліцей імені
Т.Г. Шевченка» Миронівської міської ради
Київської області

СЕРЦЕ СВІТ ЗВЕСЕЛЯЄ

Україна моя!
Тут квітучі поля.
Є степи неозорі,
Дивовижнії зорі.
Увесь світ окриля
Українська земля,
І пшеничні простори,
І Карпатські гори.
Я люблю Україну,
Тут щаслива дитина,
Чути спів солов'я,
Серце світ звеселя!

Гармаш Катерина,

учениця 8 класу Гоголівського ліцею
Великодимерської селищної ради
Броварського району
Київської області

ЗНАЄШ, ТАТУ...

Знаєш, тату, так сумую.
Ти – Україну захищаєш,
В хвилину страшну і найважчу

Я не схилилось до плеча.
Знаєш, тату, гірко плачу.
Україна – в нас одна.
Маєш серце ти гаряче,
Що любов'ю зігріва.
Знаєш, тату, я горджуся,
Тим, що донька я твоя.
За життя твоє молюся,
А ти мир нам здобувай.

Кирієнко Олександр,
учень 6 класу Щасливського ліцею
Пристоличної сільської ради
Бориспільського району
Київської області

ВЕДМІДЬ

Ось прокинувся ведмідь
У своїй барлозі.
Спати вже часу немає –
Треба йти в дорогу:

Виживати, полювати,
Ягоди збирати...
Дочекається зими
Й знову ляже спати.

Ткаленко Руслана,
учениця 11 класу Білоцерківського
природничо-математичного ліцею-гімназії
№ 16 ім. М.О. Кириленка Білоцерківської
міської ради Київської області

Ластівки із вирію прилетіли
В турботах гнізда в'ють вони,
Веселим співом сповістили
Про радість переможної весни.

Весни, що сонцем осяяла
Обличчя люду в темноті.
Найбільше щастя нам подарувала,
Добро творити в нашому житті.

Мельник Вікторія,
учениця 8 класу Саварської гімназії
ім. А.М. Люльки Богуславської територіальної
громади Обухівського району Київської області

Я ВІРЮ В ТЕБЕ, МІЙ НАРОДЕ...

Я вірю в тебе, мій народе,
Що волі прагнеш і свободи,
Що силою й думками,
Йдемо козацькими шляхами!
Так історично повелося,
Що бороню своє колосся,
Свій ліс і річку, землю, луг,
Усе, що рідне є навкруг!
Тож поколінням передай,

Лише тоді в нас буде рай,
Коли народ наш вільний стане,
Зміцніє духом, не зів'яне,
Та квітка віри, що жевріє,
Дарує нам усім надію!

Скобало Ілля,

учень 2 (6) класу Львівської української гуманітарної гімназії ім. Олени Степанів,
вихованець літературної студії «Джерельце»
Львівського міського координаційно-методичного
центру «Галицьке юнацтво»

РІДНА НАША МАТИ

Рідна наша мати, земле,
Ніж тобі встромили в серце.
Орки оточили твої береги,
Забираючи людські життя.
Руйнують довкола дари природи,
Страждають через це народи.
Та відважнії наші солдати
За твою волю готові вмирати.
Наші герої переможуть,
А Бог нам в цьому допоможе.
І чимскоріш ця мить настане,
Ми молим Бога неуханно.
Розправиш свої колосисті поля
І подаруєш нам чудове майбуття.
Тепер усі ми патріоти,
Готові все робити доти,
Доки б'ється наше серденько
За тебе, рідна наша ненько!

Сторожук Павло,

учень 10 класу Правдівського закладу
загальної середньої освіти I-III ступенів
імені Лохвицького Павла Тимофійовича
Ярмолинецького району Хмельницької області

ЧИ ПЛАЧЕ У СОЛДАТА СЕРЦЕ?

Чи плаче у Солдата серце,
Чи може очі горять,
Коли із шаблюкою в піхвах
Іде за Рідню воювать?

Чи болять у Братика плечі,
Коли кулемет виграва?
А поки на плечах є Ангел,
Доти людина жива.

Чи плаче у Солдата серце,
Як москаль тіло б'є
Та поки душенька в тілі,
Доти козак живе.

Чи плаче серце в Козака,
Коли у полі Юнак?
Як прийде він цілий додому,
То є Божий знак.

До тебе вернуся я, Ненько,
Як крові червоний стяг,
У полі грішний пролию
У селах, полях і містах.

Поетичне слово членів журі

Василь Василяшко,

письменник, заслужений журналіст України, учений секретар Товариства «Знання» України, лауреат Всеукраїнських і Міжнародних літературних та мистецьких премій – імені Лесі Українки, Бориса Грінченка, Володимира Винниченка, премії «Київ» імені Євгена Плужника, голова журі Всеукраїнського поетичного конкурсу «Білий голуб»

Українська народна пісня –
найкраща і найніжніша поезія у всьому світі.

Тор Ланге, Данія

ПРИГОРНИ НАЙСПІВУЧІШУ З МОВ!

Пригори найспівучішу з мов,
Полони юну душу по вінця –
Щоб зі школи плекала любов,
Мелодійне життя в українця!

Все життя, усім серцем відчуй –
Йде урок української мови,
Й на перерві чуже не мавпуй,
Не цурайся ти рідного слова.

Бо перерви в любові нема,
Бо на зраду чатує спокуса.
Честь українська була не німа
У смертельній катівні у Стуса!

Не мавпуй , щоб до зради не звик,
Щоб у мови був лицар завзятий,
Щоб не міг і рашистів «язык»
Мови рідної в тебе злизати!

ДО 300-РІЧЧЯ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ

Й перед царицею Сковорода не встав
І не зігнувсь. Мовляв, хай краще бачить, –
Відбувся жартом так. І не сказав,
Що перед правдою лише вставав,
Що істина йому найбільше значить.
В ченці запрошений не йшов, бо там,
Де жив заможніше б, мудрець помітив,
Більш злотовлюдцю служать, ніж богам,-
Ішов туди, де не лиш словом в небесах,
А ще й живуть по Божих заповідях.
Вчив божим бути – з себе починай,
В добрі й любові йди усю дорогу,
Душею не криви і заздрощів не май,

Плече товаришу, не ногу підставляй –
Й тобі плече підставлять, а не ногу...

БІЛЯ МУМІЇ РАМЗЕСА ДРУГОГО В КАЇРІ

Повз фараона мумію в музеї йти
Не міг я швидко – щось читав, виписував,
Як Мирний договір добром світив,
Рамзесом Другим з хетами підписаний...

Цар довше правив, ніж тоді жили,
Жив мирним договором, що в історії
Як Перший знаний був – сто літ могли
Сусіди жити, без агресій горя їм...

Я радо чув: – Цар-миротворець, будівництва ас,
Стояв горою, красень, за свою країну,
Аж син Андрій всміхнувся гідую: – Квапте нас,
Бо тато скаже: – Рамзес Другий – українець!...

НАЙКРАЩИЙ ВЧИТЕЛЬ – ДОВГОЛІТТЯ...

*Із спогадів про геніального українського медика,
світоча знань, академіка Миколу Амосова.*

Сам Амосов згадок світлом
Мрії бадьорив відважно:
– Довголітні довголіттям
Завжди діляться з уважним...

В шістдесят стоять, як завше,
Вже не міг, мов більшість з роду,
Та рівнявся на біг ще старших –
І наснага дала ходу!

Так, на стадіоні «Арсеналу»

Бігать смів, ходити скорше –
Бо ж столітні підказали,
Як від предків жити довше...

Потім сам наш світоч, геній
Радив: – Вчіться у сторічних:
Досвід віку, як на мене,
Задивляється у вічність!..

І не вмер, як рідні, рано –
Вісімдесят вісім літ мав.
Довго в праці був титаном,
Як учився... в Довголіття!

ПОРЯТУЙМОСЯ В ЛЮБОВІ

Коли доля нам стелить шляхи не шовкові,
В ненаситних з пожади розсварена кров, -
Порятуйтеся, кажу їм, у щирій любові,
Ми не бідні – багаті, як є в нас любов!

Коли нас, українців, зіштовхують знову,
Щоб чужинець захланний «спасать» нас ішов,
Порятуйтесь, країни, кажу, у любові,
Дужі ми й нездоланні, як є в нас любов!

Як свою без'язикість приписують мові,
Власний гріх свій виводять з державних основ,
То й таким я кажу: порятуйтеся в любові,
Тим і Бог помагає, хто має любов...

ЯЗИК І «ЯЗЫК»

Вкраїною здавен утіха щира йде:
Язык до Києва веде і приведе!
Війна ж усім – для тями голови:
«Язык» російський тягне до Москви.

Для того, щоб зросійщував тебе,
Одної восьмої Землі замало – ще гребе!
Іде «спасать від мови», та затам:
«Спасає» сотні тисяч від життя...

До того ж, істині наперекір
Війна рашистів – "русский мір"!

СЛОВО СИНА

– Як лікую я пташеччі рани
Чи несу мамі в ночви води
І за це в мене прізвисько "мамин",
То хай знають: я мамин завжди!
Й татів я, бо від тата – старання:
Перед книжкою шапку зніму,
Сонце в ліжку мене не застане,
Буде вітер – вітрила надму.
А не щоки. Хай сяє, святиться
Пік моїх верховин у знанні!
Тату й мамо, усяка пашниця
І на камені вродить мені,
Спадок мій – від Богдана й Тараса,
Світова наша Київська Русь!
Незалежності трасу,
Богом дану, продовжу, клянусь...
Боже світло мій виріст боронить,
Не займе мати вад усіх – лінь,
Осідлаю коня, а не поні,
Не схилю прапор волі у тінь!..

Тетяна Петровська,

кандидат педагогічних наук, директор Центру допрофесійної підготовки та обдарованої учнівської молоді Навчально-наукового інституту розвитку освіти НАУ, член Національної спілки письменників України, відмінник освіти України, лауреат літературної премії імені Григорія Косинки

ПОВЕРНУЛИСЬ

Птахи співучі повернулись,
Їх вороги не зупинили,
До України пригорнулись,
Накрили крилами могили.
Сади дитинства облетіли,
Які навчили всіх співати,
Де вперше в зграї гомоніли,
Коли барвінок цвів хрещатий.
Нелегко теплі гнізда звити,
Щоб щебетали пташенята.
Уміють віддано любити,
У небі для життя посвята.
У перельотах не зірватись,
Надмірний простір подолати,
Коли наводять жах гармати,
Ясні світанки окриляти.

Давно люблю все рідне і знайоме,
Молитва відкриває невідоме.
Надійно повертається весна.

Коли почнуть сумні сніги сивіти,
Їм зрадіють ніжні первоцвіти.
Провесінь – гармонія життя.

Сніг засипав вибрані дороги,
Щоб іти заметами на вогник.
Хай ніхто не зупиняє нас.

Війна осіннє листя обриває,
Щоб вересень забув про рідний край.
То наступом іде, а то блукає,
До золотих садів сердита вкрай.
Підступна. То ховається в окопах,
А то летить у ніч на літаках.
Розвіює святі міста на попіл
І наганяє невимовний жах.
У полум'ї війни пора осіння
Заходить у розхристані гаї.
Тремтить змарніле небо, як сльозина,
Коли навколо йдуть важкі бої.
Кружляє жовте листя над фронтами,
Стоять, як тінь, нескошені лани.
Туди приходить осінь манівцями
В страшну добу жорстокої війни.

Як часто нам не вистачає
Тепла для слів,
І знов з'являються печалі –
Холодні дні.
Мов заховалася розлука
В людські серця.

І не встигає в душу стукать
Чужа біда.

Там, де світлі класи,
Є шкільна родина.
І до неї знову поспішаєш ти.
В школі журавлями
Пропливають години,
Невідомі будуть
Кликати світи.

Природа рідного краю
не завжди пишна,
але в учнівських творах
зустрічається все розмаїття
сучасного і майбутнього.
Діти прагнуть зберегти
найкраще.

Криниці, як люди.
Чим більше вони віддають,
Тим частіше до них приходять.

ДОРОГА ЖИТТЯ

На цій дорозі наче у садку.
На ній ростуть і виростають долі.
Хтось пронесе розваги у мішку,
А хтось – за все життя мішечок солі.

На цій дорозі ноти всіх пісень,
Які не зупиняючись, літають,
По ній блукає ніч, танцює день,

Початків зерна, що перезрівають, –
На цій дорозі.

ВИСОКІ НОТИ

І небо – як фортепіано.
І темні клавіші, і білі.
Нам грає іноді спонтанно
Від понеділка до неділі.
Натхненні п'єси та етюди
Звучать то форте, то піано.
Щоб зорі в хвилях амплітуди,
Співали партії сопрано.
Звучать мінорні і мажорні,
То драматичні, то ліричні,
Високі ноти неповторні,
Значні симфонії правічні.

З літопису воскресла Україна.
Кобзар її уславив сторінки.
Зоря єдина матері і сина
Зійшла над рідним краєм на віки.

Якщо
з'являється світло –
темрява
спадає.

Леся Хоменко-Семенова,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та психології
професійної освіти, відповідальна за роботу зі
студентами Факультету лінгвістики та соціальних комунікацій
Національного авіаційного університету

Чого ви прийшли до моєї країни?
Мені важко це все зрозуміть, бо я просто – ДИТИНА!
Мала і наївна, що вірить матусі,
Чому мій татусь постійно в напрузі?

Чому він так міцно мене обіймає
І маму цілує, і сльози втирає...
Чому я проснулась від шуму страшного?
Чом мушу втікати із рідного дому?!

Чому.... Мені важко це все зрозуміти...
Мій тато сказав: "Не збираюсь сидіти!
За ньеньку-Україну піду воювати..."
Мама нічого не встигла й сказати...

А я.... А що я? Я просто – ДИТИНА!
Навіщо прийшли до моєї КРАЇНИ???
Хіба ж то у вас немає дітей?
Вам хочеться крові і смертей?

А я хочу жити у мирному світі,
Щоб мама і тато, і радісні діти!

Навіщо прийшли до моєї КРАЇНИ?
Дайте життя українській ДИТИНІ!!!

НАСТАНЕ ДЕНЬ...

І з променем весни
Настане світла мить для України!
Повернуться до матерів сини
І вийде з бомбосховища Дитина!

І слово "Мир" вже стане не таким...
Його нарешті будуть розуміти –
Коли достатньо бути разом всім
І щоб живі й здорові наші діти!

І цінності змінились назавжди!
Пріоритети на "Життя" змінились!
Зітруться з часом і війни сліди...
Ще трішки, ми упевнені, лишилось!

Важливо тільки віри не втрачати!
Бо правда і життя – на боці наших!
Ми знову будемо жити і кохати,
І процвітати, і усім покажемо...

Чого ми варті! І завжди були
Достойними всіх цінностей на світі!
Заводи загудуть, намеле хліба млин,
За парти знову сядуть наші діти!

Настане День...

І з променем весни
Настане світла мить для України!
Повернуться і доньки, і сини!
І посміхнеться сонечку Дитина

Як ти...
Два слова без знака питання...
Бо інколи часу нема
Його дописати...
Можливо, востаннє
Він пише тобі...
Війна...
Як ти...
В словах цих – і сум, і кохання,
І жити бажання
Горить!
Можливо-таки, востаннє...
Та я намагаюся жить...
Під хмарою куль відчуваю твій погляд
І навіть, коли не сплю,
Я чую тебе, твій стомлений подих
Нестримного болю й жалю...
У небі холоднім твої бачу очі,
Нехай на сирій землі...
Але я живий!
Я жити так хочу!
Щоб знову відчути твої
Ніжні руки...
Тебе обійняти
І сили мені додає
Оце почуття,
Так щиро кохати...
І знати,
Що ти в мене є...
Як ти...
Я нормально...
Я скоро прийду!
Повір, повернуся до тебе!

Пішов працювати!
Нема як сидіти!
Тобі повертаю мирне небо...

Ця війна живе у мені...
Доки я з тобою душею...
Я рахую тижні і дні,
Щоби знову бути твоєю!

Ця війна з'їдає мене...
І хоч я не на полі бою...
Твою стому й твоє лице
Відчуваю до крапельки болю...

Ця війна забула про нас...
Я не бачу твої теплі очі,
Лише, дивлячись в небо щораз,
Розумію без тебе ночі...

Ця війна не знає жалю...
Я не знаю, чи їв ти сьогодні,
Чи не втратив друга в бою...
Я не знаю і знати не хочу...

Що ти спиш на холодній землі,
Що ти сонця не бачиш на небі,
Що так стомлені руки твої....
Та тобі працювати треба!

Ця війна не згубить нас!
Бо, поки ти мене захищаєш,
День настане, настане час!
Я це знаю і ти це знаєш...

Не звезду від тебе очей,
Не полишу тебе з обіймів...
Ці думки поміж решти речей
Зігривають мою надію...

Ця війна живе у мені...
Але я її подолаю!
Я молюся і ночі, і дні –
Повернися живим, благаю!

НЕЗЛАМНИЙ!

Ти назавжди лишився Героєм!
Мужнім воїном світла й добра.
І твоя стомлена зброя
Захищає на вістрі – дотла!

І твої зморені очі
Захищають нас із Небес...
Тяжко... вірить ніхто не хоче,
Що немає... більше... тебе...

Твоя сила і твоя мужність –
Узірець для твоїх синів!
І твоя віддана дружба –
У бою не лишала братів!

Ти назавжди лишився Незламним!
Бо у серці і у бою
Мужньо, віддано і спрагло
Захищав Україну свою!

І не зникне пам'ять ніколи!
І у серці, і у ділах
Ти назавжди лишився Героєм!
Мужнім воїном світла й добра!

Я завжди обожнювала осінь...
Її голос, колір, аромат...
І як дощ в моїх думках моросить,
Й золоті кораблики в струмках....

Я завжди знаходила натхнення
У глибоко-сірих небесах...
І вони, лишаючи відбиток
У моїх сполоханих віршах...

Гріли душу... Сповнювали мрії,
Так відверто-чесно у мені
Прокидались сховані надії
І народжувалися нові пісні...

Я у тобі розчинилась зовсім...
Загубила і знайшла себе...
Я завжди обожнювала осінь...
Як тепер обожнюю тебе...

Ольга Довгоп'ят (Колінченко),
відмінник освіти України, член Національної
спілки письменників України, лауреат літературної
премії імені Григорія Косинки

І всім нам вкупі на землі
всім братолюбіє пошли...

Т.Шевченко

А він пішов,
махнувши на прощання
рукою, як крилом літак.
А він поглянув так,
немов востаннє
робив якийсь
таємний знак...
Як згадую - пече
вогнем все тіло.
І бачу,
бачу тих очей політ...
Вернувся лебедем
та тільки вічним,
білим
і здивував своєю мужністю
весь світ.

Ти повернешся, знаю,
як лелека в гніздо.
Ми на тебе чекаєм,
щоби там не було.

Ти повернешся, синку,
в тебе ж донечки дві.
Он малює стежинку
менша донька тобі.
– Подивись,–пише, –тату, –
це стежинка в наш сад.
Всі ми будем чекати,
Повертайся ж, солдат.

Ні, війна – це не жарти,
це пекельний вогонь.
І її грізна ватра
пожира сотні доль...
Не минає нікого:
все руйнує тут й там!
Перекриймо ж дороги
у наш край ворогам.
Перекриймо ж і подих
цій кривавій війні.
Від усього народу
Хай почує світ – Ні!

А Вкраїні не щастило зроду.
Татари, турки засівали горем.
Та проростає квітка роду –
повік її біда не переоре.
І нині – грім і град –
тепер уже від “брата”.
Не спить душа,
пустіють хати.
Але ми вистоїмо,
переможем.
Ми знищимо навіть

дух ворожий.

Чорні круки над Україною...
Чорні круки...
І беруть сини гвинтівки
в руки.
В бій летять – синочки-соколята...
матір і дитяtko захищати.
Стільки ж тих орлів
додому
не вертають...
Захисти їх , Боже,
захисти, благаю...

Вогонь тривоги
спати не дає...
і жити...
А по синах
десь ворог
градом б'є...
і вітер
гонить на села
хмари ворогів,
вовків голодних.
І наростає,
наростає в серці гнів,
як сонце у безодні.

УКРАЇНО МОЯ!

Я люблю твої сині блакиті,
твої сиві ліси й золотаві поля!
Моя рідна земля!
Ти мені найрідніша у світі.

Я без тебе не зможу
прожити і дня.
Я кровинка твоя!
Твоя донечка, рідна Україно.
І куди б не закинула доля - повік
Я пташиною, рідна,
до тебе прилину
Із найдальших у світі доріг.

Так тепло й мило.
Вечір стиха
шепне словечко вітерцем.
І вмить стає так легко дихать
і розтає на серці щем.
А ще як солов'їні трелі
ввіллються в тіло теплим трунком,
тону в весняних акварелях
і в сонця золотих цілунках.

Темніє. День травневий сонно
На землю голову схилив.
На небі жовтий стиглий сонях
Повільно човником поплив.
Розсипались перлинки-зорі
по неба синім полотні.
І заспівали коліскову
дитинці, і тобі, й мені...

Василь Клічак,

секретар Національної спілки письменників України, заслужений журналіст України, директор видавництва НСПУ «Український письменник», лауреат літературної премії імені

Павла Тичини та інших, доцент Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, член Національної спілки письменників України, член Національної спілки журналістів України

Треба хисту, умінь, удачі.
У покорі тримати злість.
Хвалить Бога, ніхто не побачить
упідводнений кримський міст.
Скільки їздилося по ньому!
А тепер він – палац для риб.
І стоїть, як стояв, нерухомо
у воді, що змінила ритм.

ОЛЬЗІ ХАРЛАН

*Когда-то вьсо рещала шпата.
А. Дементьев*

Поговорім про переваги
моральні.
Без чуття вини.
Все визначала колись шпага,
а нині – дзеркало війни.

У ньому чітко проявились
оскал і хижі пазурі.

А ще гидотна озвірілість
чужинця, що до нас забрів.

Не все ж бо визначає шпага.
Для чого їй це визнання?
Усе вирішує відвага,
а ще – нерукоподання.

ЛЕЛЕКА

Озеро ти зачиняєш на ключ.
І відчиняєш з ранковим промінням.
І недоторканість поля від туч,
як землемір, визначаєш сумлінно.
Ну а коли у гнізді ти стоїш
і споглядаєш довкола Соснівку,
певно, про інше не думаєш більш,
і не лаштуєш себе у мандрівку.
Як ти діставсь, бідолашний, сюди?
Де твоя пара і де твої діти ?
Може, тут їхні згубились сліди.
Ходиш та й ходиш.
І де ся подіти?

ПАМ'ЯТІ МИКОЛИ НЕСТЕРЧУКА

Пливли ми разом ув однім човні.
І сил не бракувало веслувати.
Якщо заносило на крутизні,
ти підставляв ручища вузлуваті
і далі траєкторія човна
не змінювалась у непогоду.
І думка, що єднала нас, одна
підсилювалась, як весняні води.
І на твоє вже море зазіха
одвічний ворог, ця гидотна нечисть,
яка не знає відчуття гріха,

а все єство показує у втечах.
І хоч злетів ти раптом в небеса
із сивиною, нібито апостол.
Болить тебе скривавлена краса,
побачена на калиновім мості...

Груша розчакнута вітром, дощем.
Рана глибока галузи з плодами,
що, незрілі, упали живцем.
Тріснув і гепнувся з ними відламок.
Тішить, що він ще тримається. Ще
не відірвався від стовбура зовсім.
Ще поживе. І великим кущем
просто здаватиметься плодоносним.
І за якийсь чи то тиждень, чи два
груші захочеться просто зривати.
І підростатиме знову трава
там, де була віроломно прим'ята...

Надія Кир'ян (Уютнова),

письменниця, перекладачка,
журналіст, член Національної спілки
письменників України, член Національної спілки журналістів
України, лауреат літературної премії імені Олени Пчілки

КАЗОЧКА ПРО ЧЕРВОНУ РУТУ

*У 1970-х роках пісні Володимира Івасюка завоювали не лише
Україну, а й тодішній союз, ширилися по всьому світу. За що і
вбили. Українську пісню – не вбити.*

Печальна казочка, гірка
Як влітку сніг.
Львів народив чарівника,
Та не зберіг.
Червона рута зацвіла
По всій землі,
Їй розкривалися серця —
Старі й малі.
Краси незвичної вогонь
І чистоти.
Маленький вогник між долонь
Як зберегти?
Співця прибрали:
Заважав вбивать святе.
Згубилась пісня серед трав
І там цвіте.
Ця щира іскорка тепла,
Нас гріє знов.

Всю землю захопить могла
Краса й любов.
Хоч проминули ми давно
Межу століть
Але ця рана все одно
Ще болять.
Поет давно на небесах,
Там лине спів.
І окриляє нас краса,
Що він створив.

УКРАЇНСЬКА МРІЯ

Земля – найкраща на планеті,
Тут є і рала, і мечі,
Співці, художники, поети...
Нема державних діячів.

Від Незалежності початку
Кого не обереш – біда:
Живе в них вірус-вірусятко,
Що людські гроші поїда.

Ідуть роки, десятиліття,
А в цім краю – ні се, ні те,
Бо все міняється у світі,
То й вірусятко теж росте.

І виріс вже великий вірус,
А нам хоч плач, а хоч кричи –
Нікому вже нема довіри –
Нема державних діячів.

Уже в кишнях вітер свище,
Працюєм вдень і уночі.
І вже не вірус – вірусище.

А де ж державні діячі?

Та не вмирає ще надія,
Як білий голуб на плечі:
Здійсниться врешті наша мрія:
Зростим державних діячів!

ПЕСИК ДСНСник

На світлині – гарний пес,
Не простий з ДСНС.
Людям добрий помічник:
Він шукати міни звик,
Щоб усім безпечно жити,
Вільно їздити, ходити
І на річку, і у поле,
На роботу і до школи.
Нині песику нелегко —
В Україні небезпека.
День при дні тепер чатує,
Кожну міну нюхом чує.
Песик добре постарався,
Щоб ніхто не підірвався
У містах, лісах, у селах,
Але погляд невеселий.
Сам він має світлі мрії,
Тож ніяк не зрозуміє:
Хто ж ті нелюди-потвори,
Що усім бажають горя?
Адже світ такий чудовий,
Гав-гав-гарний, загадковий,
Можна бігти по росі
І купатися в красі,
Нюхати пахучі квіти

І на сонечку сидіти,
Гризти кісточку смачненьку,
Походити помаленьку,
Пошукати друзів гарних,
Щоб твій день минув не марно.
Стільки ще цікавих справ!
— Правду я кажу?
— Гав-гав!

БУДУ ЯК ТАТО!

Я нічого не боюсь,
Бо зі мною мій татусь.
В нього м'язи – мов сталеві,
Він здолає навіть лева,
Вовка, тигра ще й лисицю.
Є у нього таємниця:
Коли дбає про родину,
Сильною стає людина
Ще й без діла не сидить,
Бо цінує кожну мить.
Україну захищати
Першим в бій іде мій тато.
А проте, скажу вам щиро,
Над усе бажаю миру,
Щастя, злагоди, свободи,
Щоб дружили всі народи.
Адже кожному відомо —
Тато нам потрібен вдома,
Бо без нього довгі дні
Невеселі і сумні.
Буду швидко підростати,
Стану я таким, як тато!

Аліна Трет'якова,
провідний фахівець Центру
допрофесійної підготовки та обдарованої
учнівської молоді Навчально-наукового
інституту розвитку освіти Національного
авіаційного університету, магістр історії,
член оргкомітету конкурсу «Білий голуб»

УЛАМКИ ЖИТТЯ

Ця проклята війна,
Розбила вщент усе моє життя.
Було здоров'я та кохання,
Доволі мрій...
Жіночі щирі сподівання –
На світле майбуття.
Тепер завдячую я Богу й ЗСУ,
За кожен день свого життя!
За сонце, небо та ранкову каву,
Нехай почує вся Земля,
Сьогодні в Україні це – не мало!
Нехай близький вже став таким далеким,
Від вибухів втекли лелеки.
І вже ніколи так не буде, як раніше,
Бо в когось вже нема сьогодні, в когось завтра...
А ми живі і віримо, що буде ліпше й ліпше!

З ДНЕМ ПРАПОРА, УКРАЇНО!

Вірте у себе,
Вірте у щастя,
Все буде добре,
Згинуть ненастя.

Дякуйте Богу,
Та вірте у диво,
Бути здоров'ю та миру!
Спокою бути та новим вершинам,
У рідній квітучій країні.

Анатолій Ткаченко,
доктор філології, академік Академії наук вищої школи України, професор кафедри історії української літератури, теорії літератури та літературної творчості Київського національного університету імені Тараса Шевченка, член Національної спілки письменників України

КолОскова для батька

БАТЬКІВ СОН

При конюшині, що завіз для Рябої,
спить на осонні сухенький ваш дід Санько,
батько мій,
Змалечку мав його за найсильнішого в світі – фашиста подужав.
Гнеться до нього вусом овес – приколисує, шевкає, шемрає.
Карі у рептух попірхують, шкірою стріпують
(кляті гедзі!).
На колінах у нього сидів, пісню його наслухав
про нього ж таки, фронтового шофера:
„Помирать нам ранувато,
Єсть у нас іще дома діла!”
Гудуть йому жили антенами –
накосився вже зранку й зобід.
Світяться репані жмені, мов ті човни-довбанки,
Тільки вони не музейні – ковчеги долонь шкарубких.

Спочиває сухенький ваш дід
на осонні моєї пам'яті.
Найсильніший на світі,
бо треба й на вечір
з покосів накидати вилами хуру,
втоптати, рублем затягти,
на ферму одвезти й роздати
по яслах телятам.
На зелені свята і в жнива
все в тобі затято ожива:
сад кудлатий, пелехатий,
вербові пні,
пахучі дні,
прості слова.

В'ЯЗЬ

Як їхали ми з батьком на возі, ячмінь стояв анішелесь,
тільки вусами лоскотав наші босі п'яти – переджнивно лашчився.
А батько показував пужалном:
– Аж он, бач, купиною вигоріло, де лежали міндобрива, –
передали куті меду.
Ми їхали по сирівку до цегельні, бо піч – то не тільки борщі,
А й сушене взимку зерно, і вигріті крижі на ньому та в'язи...
Ну а поки що сонце цвіло, ніби мак,
І заходила спека така – аж гедзі пощезли,
Тільки бджоли до гречних ланів зумріли, у мареві плавились
та жайвір в'язав до блакитної бані цілюще п'янке видноколо.
Я звівсь на полудрабку, спершивсь на батькові в'язи,
та й загукав до жайвора, як навчив колись дід Опанас:
– Вище дзвінок, як жайворонок! Вище дзвінок, як жайворонок!
Засоромивсь він пурхати нижче за якусь там дзвіницю –
почав забирати угору та вгору, аж геть не видко.
– Пусти булаву! Пусти булаву! Пусти булаву!
Булавою, солодкою грудкою щему – в божевілля-довкілля пахуще,
у зелену зорю невагомости.

Там той жайвір умер межі зілля та й знову вродився,
І знов заходився сукати цілющу вервечку, в'язати зело із блакиттю.
А батько згадав свого діда, вашого, діти, прапрадіда Арійона,
що колись поводив-поводив його ще малого за руку
оцим садом-перейарком нашим, показав, де яке дерево,
а тоді сів коло вулика і вмер, підперши його в'язами.

Дід ваш Санько, батько мій, скрутив собі в'язи,
оравши город у дядька Семена, поки я вислуховував
якусь чергову ляпанину про підвищення і поліпшення.
Карі його протягнули ріллею з перебитим хребцем потиличним.
Він пішов на той світ з моїх рук. Він пішов од моїх запанілих
рук, передавши до них вузлувате коріння. І погляд його в ту скля-
ніючу мить був дитинно-пророчим: усе раптом збагнув і простив, і
крізь скрегіт зубів на неправду, крізь рани від кулі й осколка,
крізь удів повоєнних та їхні терпкі могричі – булавою
пірнув у сліпучу зорю невагомости.

А тоді прив'язав тими в'язами душу мою зеленквату
до цілющого зілля вервечки одвічної. Онде щепи гінкі –
груші бєри на дичці, ранет на кислиці – то він.
А оці три ряди молодих – то вже й ми.
Сину, гіллям на сонце тримай, а ти, доню, підлий-но води,
мама добрива нам принесе, баба – попелу, я руками розправлю,
грудки розкришу, дернюки притрамбую, – хай в'яжеться.

Коли хтось, обіпершись на в'язи Землі, загукає глобально:
– Вище наш блок як жайворонок! Вище наш блок, як жайворонок! –
засоромлюся пурхати, в мареві плавитись, заберуся угору
та вгору, аж геть не видко; а тоді – шугону булавою
в божевілья-довкілля пахуще, у сліпучу зорю не-
вагомости. Тим падінням і вас прив'яжу
до плодющого щему і щебету.

САЛЮТИ

Тиша – мова Бога, все інше – поганий переклад.

Джалаледдін Румі

Допінги салютів
Колють Боже небо...
Батьку, не дивуйте:
Так чогось їм треба.
Душі ваші босі
Залп не розпанаха:
Їдете на возі
Десь Чумацьким шляхом.
Цим ротам завзятим
Ще кортить кричати:
Свято йде за святом,
Гахає Хрещатик.
Не доволі дива
Зоряного неба,
Сонячної зливи,
Пахощів травневих.
Райдуги в росинці,
Соловейка в лузі,
Пензля у просинці,
Яблука в галуззі.
Крізь громи до тиші
Треба доростати...
Гахають глухіші.
Не дивуйте, тату.

9.05.2004

Батьку, між нами калина росте.

9.05.2005

Батьку, ти бачиш усе...

8.05.2018

Батьку...

8.05.2023

і позаблочний Блок,
по яких тепер галактиках розсіяв
заблокованих
цей несусвітній шок?
Так не мусить бути,
світ не западеться,
лютий той
на квітень знову перейде,
знов бузкова заметіль засипле серце,
Пушкін – на коліна упаде.

Хатуна ШАВГУЛІДЗЕ

КОЛИ МОЛИТЬСЯ ДИТЯ (Молитва в бомбосховищі, Україна)

Молитовне рівне світло осяває темний кут.
Сліз дощі, криваві ріки, відвернулося Буття...
Варвар дихає натужно, як гріхи відміє кат?!
Але навіть він змовкає, коли молиться дитя...

Без угаву, без спочинку бешкетує маховик,
Не знайдуть собі підгрунтя зерна туги й каяття,
Та нехай він западеться, безсердечний Механізм,
Хай Земля замре на хвильку, коли молиться дитя...

Беззаконня, безпардоння, несусвітній цей надрив...
Вже дивує й не дивує рознахаблена брехня.
Не витримує вже серце, ледь не вискочить надвір,
Коли в сховку, як доросле, молиться мале дитя.

Небеса, розплющить очі, хмари-чари розженить,
Хай до сонця линуть душі, хай злітають почуття,
Людство, цить, несамовите! Балачки спини на мить!
Слухай, Всесвіте, молитву, коли молиться дитя!

Каха ШАЛАМБЕРІДЗЕ

ВІЙНА

Сніговітер, вітросніг,
Дощосніг – в одну калюжу,
Залпогрім, дитини крик,
Вий сирен в хурдигу-стужу.
Прилетіло помело
І за пазуху влетіло.
Материнське молоко
З кров'ю ссикає по тілу.
У калюжі мама спить,
Хлопчик хоче в мамі моні
Цицю вишукав за мить,
Губки цмокають червоні.
Зголоднів собі малюк,
Мертва мати – також мати.
Закривавлений сосок
Легко так дається ссати.
Отче наш, Добром чи Злом
Це дитя десь надолужить,
кров'ю мами з молоком
нагодоване в калюжі?

Марина ШАНІДЗЕ

ТА СХАМЕНІТЬСЯ!

Я закричала... Той крик був схожий
на дикий б́езум,
заради Тебе я не погребую
і божевіллям.
О, яким гострим нелюдським бодем
ти відгукнулась мені, Вітчизно,
коли без роздумів за Тебе голови
кладуть Герої?!

О, Боже мій, які пекучі
Матері сльози,
що не спиняються, не висихають
з очей скорботних.
Грими ж у купол побагровілий
небесний громе,
щоб заглушити той безум крику,
той плач і стогін.
Гей ви, хоробрі дівчата й хлопці,
палке юнацтво!
Звуть вас героями Вітчизни-матері,
але без вас
у її серці – вічна війна.
І не шукайте, ніде у світі немає ліків,
і не гадайте, що біль їй справді
загоїть час.
Всесильний Боже, навіщо ж біль той,
де ж «не убий»?
Тяжка ця ноша, в очах у неї всесвітній сум.
Тож вічна пам'ять і слава вічна
хай з нею будуть.
Перед іконою тисячолітньою
свічу священну неопалиму
запалимо!
Та зупиніться ж і схаменіться,
визволюючи!
Почуйте клекіт і воркування
Голуба Миру.
Те, що «победой» у цім безглузді вам видається,
Те означає – дітей дорослих,
змалечку-змалку коханих-плеканих –
«убий»!

Кетеван ШЕНГЕЛІЯ

А ВСЕ Ж ДОПОМОГИ ЖДЕМО́ ВІД НЕБЕС

Де воно, чи є

серце десь чие,

щоб глухе було до страждань народу,

забиття дітей,

зруйнування міст,

що це за доба світом колобродить?

Бомби і ракети,

темрява і смерть,

та невже ця твань Господу потрібна?

Тому не знайти

хліба і води,

А в тогó завали золота і срібла.

Космос на хаос

звів «великорос»,

затишок – на гвалт

сирени-тривоги,

руки дітлахів пнуться до небес,

просять

порятунку й допомоги.

А «вгорі» мізкують ситі всіх порід,

як уберегти гамани від схуднень,

бо який там зиск од пагінців рук?

Сходинок – донизу,

а вгорі – облуда.

Той, для кого Бог – щонайвищий чин,

нипає у хащах

між пеклом і раєм,

та споконвіків є ще брат-грузин,

допоможе він:

серцю довіряєм.

Переклав Анатолій Ткаченко

Анатолій Ткаченко

ОЗЕРО ВАСИЛАШКО

В. Ф. Василяшко. Заговори, щоб я тебе побачив : вірші
/ Василь Василяшко; худож. В. Франчук; передмова І. Ющука. –
2-ге вид. – К.: Веселка, 2014. – 174 с.: іл.

Цю рецензію написано майже 10 років тому. Перечитавши її тепер, бачу, що стала чи не актуальнішою. Подаю майже без змін, додавши кілька незайвих епітетів у завершальне речення.

Парадоксальну назву книжки, побудовану на неподільності людських відчуттів, автор запозичив у Сократа, взявши його афоризм і за епіграф до вступного вірша «Заговори...». Дивовижна річ: понад 90 відсотків інформації сприймаємо зором, може й перший спалах любові викрешує саме погляд. А от щоб узріти людину до її глибин, спізнати її душу, таки потрібно, щоб вона заговорила. Чи не тому, що живе слово багато важить, що до Бога не лише спрямовуємо погляд, а й молимося? Чи не тому й проблематика збірки концентрується довкола однієї з повсякденних наших болючих радощів – мови: щемлива тривога за неї вигулькує ледь не з кожного вірша. Цим переживанням ліричного героя ймеш віру, бо автор не приховував їх і тоді, коли, наприклад, відмовився підписувати «колективний» пасквіль на Івана Дзюбу. І тоді, коли птахи полишали гнізда (згадаймо назву роману Івана Чендея), піддавшись пісенним агіткам, – досить талановитим, овіяним романтикою подорожей, – про Ангару і Бірюсу, про «зелене море тайги» й Сахалін про «Север крайний – он бескрайний...»... Так ото тоді Василяшко у першій своїй збірці «Течія доріг» (К. : Молодь, 1981) затято допитувався: «*Чи зігрієш поріг Заполярного кола / Як тепла не зберіг, / Де колиска вербова?*». Та й перший вірш у цій збірці був про мову: «*Якби так в сонці бурштиновім, / У плині творчості-ріки / Родилось і живиця-слово / На радість людям, на віки*» («Живиця»). А що це провідна тема всієї творчості автора – засвідчують і назви інших його книжок: «Україні – українську!» (2002), «Відроджуймось – не перероджуймось» (2007), «Через терни – до України» (на основі архівів СБУ, в співавторстві, 2006, 2012).

Збірка «Заговори, щоб я тебе побачив» має тематичні цикли: «Пригорни найспівучішу з мов», «Слова рідного образ святій», «Діє слово!», «На іспиті з української», «Сваволі б волю не віддати». У межах деяких циклів є й підрозділи «З усмішкою», «Міні-вірші». А твори, що стали текстами пісень, – їх чимало – мають присвяти композиторам і артистам. І це досить показово, адже за розшматованості нашого

культурно-мистецького простору саме пісня – від народної до авторської, з давнини дотепер – спроможна не тільки чинити опір з'яничаренню, а й бути провідником у майбутнє. «Україна співає – / Бетховени слухають: / Наш спів западає / У серце чуже... // А модникам нашим / З дротами за вухами / Не кінць вороненький – залізо ірже...» («Іхав козак за Дунай...»). Більшість віршів збірки – публіцистичні, часто афористичні, подекуди зі слогогрою («Є в нас замки від князя Данила, / Та немає серцець на замку»; «Не мавпуй, щоб до зради не звик, / Щоб у мови був лицар завзятий, / Щоб не міг і “могутчий язик” / Мови рідної в тебе злизати», «Орел двоголавий, не двомовний, / І болю – в жодній із голів»...).

Часом не всі сприймають такої манери письма, дехто вже й Василеві Симоненкові закидає надмір публіцистичності. Маю постійний контакт із письменниками-початківцями, та й старшими, що переймаються насамперед новизною форми. Це, зокрема, студенти спеціальностей «Літературна творчість, українська мова і література», «філологія», «фольклористика» Київського національного університету імені Тараса Шевченка. На зібраннях літстудії, на інтернет-форумах, у наших альманахах «Сві-й-танок», «Сполучник» та «ДієСлово» вони читають і публікують здебільшого верлібри, незрідка досить вигадливі метафорикою, але, на жаль, забув'янені кальками й какофонією, які мушу виполювати. А причина – відсутність живого рідномовного спілкування та оті переваги цивілізації, дроти за вухами, що роблять глухими.

Ще в давньоіндійських поетиках зафіксовано стилістичну опозицію *дгвані / чітра*. Трохи спрощено її можна пояснити так: *дгвані* – буквально – дзвін, а переносно – натяк, навіювання. Пригадайте й нашу приказку: «Чув дзвін, та не знає, де він». Тобто, це стиль інакомовний, натяковий, метафоричний. Над текстом треба помізкувати, а розгадка дає естетичне задоволення, виробляє почуття *раси*, тобто *краси* (то вже пізніше расу почали тулити до «надлюдей»). А *чітра* – буквально картинка, ясність: тут речі називають своїми іменами, думки висловлюють незавуальовано. Згодом подібна опозиція зринає у протистоянні стилів: *азіанізм/аттикізм, бароко/класицизм, герметизм/кларизм, модернізм/традиціоналізм*. Або конкретніше: *футуристи/неокласици...* Або ще конкретніше, персоніфіковано: І. Драч / В. Симоненко.

Видозмінюючись, реінкарнуючись у нових іпостасях, обидва стильові полюси є необхідними й незамінними в художньому поступі, розмаїття якого й витворюється в їх магнітному полі. Незрідка те, що колись вважали «натяком», у міру того ж таки поступу випрозорюється, з'ясовується, стає навіть крилатою фразою, щоб употужнити ще один шабель естетичної

еволюції. Хто може закинути Шевченкові за публіцистичність пророчого: «...Присплять, лукаві, і в огні / Її, окрадену, збудять...»? Або Симоненкові: «Народ тебе ніколи не забуде, / Бо він ніколи вас не буде й знать». Або тому ж таки народові: «Половина світу скаче, половина – плаче», «Хто має викрути – не йде у некрути» (рекрути)?

У добу змін і потрясінь натяки відходять на задній план, потреба в публіцистичності й афористичності гострішає. Актуалізуються й колишні риторичні ствердження та запитання:

Для руйнувань потрібно мало згоди,

Багато треба, як нове будуєм.

Нас консолідувала несвобода,

Чому ж свобода не консолідує?

(«Вежу Вавилонську не завершили...»)

І таких віршів, що пов'язують нинішнє з учорашнім, у збірці чимало. А іншомовних слів – якраз навпаки. Але тут «консолідує» – на місці. І для рими (бо «гуртує» було б менш співзвучним), і як невідчепний «цвяшок, в серце вбитий», або ж, не Шевченковою, а ходовою нині фразою – ті ж таки граблі та по тих-таки лобах.

І знову – вкотре! – сподівання на юні серця:

Схляймось, рідні, не до «зелені» –

У юних души підняти б клас,

Щоб іншомовними панелями

Не йшли прокурени від нас.

(«Що – з толерантності нам, націє?»)

Чи не найтеплішими виходять у Василя Василяшка вірші, присвячені конкретним людям, надто ж землякам, друзям дитинства. Западають у душу прості й мудрі слова: «То нічого, синочку, / Що в листі три рядочки, / Що до мамі багато / Ти не встиг написати. <...> Я твої три рядочки / По чотири разочки / Буду, рідний, читати, / І їх стане багато» («З листа від матері»). Один із найкращих віршів збірки (як на моє теперішнє враження) присвячено братові Михайлу. Тут на кожному кроці – «Щемить символіка» (так він називається), ностальгійно відлунюють рідні ліричному героєві назви сіл, водоспаду, гірських хребтів та урочищ із їхніми тайнами, історією – далекою і тією, «Де лан з батьками мали обробить, / Йти по науку через ліс і гору – / Звідсіль за рідним вся душа болить...».

Ще одна з ностальгійних присвят – шкільному товаришеві Василю Афійчукові. Вірш невеликий, тому дозвольте навести його цілком.

Мати довго не білила комин,

Голод, холод, пусто без малечі.

*Лиш сліди від пальчиків, мов коми,
В недописаному реченні.*

*Побілила комин, як Василька
Другого вродила, вдячна долі –
Щоб не переводились Васильки
У роду, як васильки у полі...*

*Щоб життя не мало крапки з коми,
Син Сергія вибився в цілителі
І людей виводить навіть з коми,
Дбає, щоб були в нас довгожителі.*

(«Щоб не переводились в роду Васильки»)

Щемлива історія. Є і знахідки у царині форми: у першому катрені – нерівноскладова різнонаголошена рима (*малечі – реченні*); у другому – гра імен; а співзвуччя з третьої строфи (*з коми – з коми*) проситься в підручник як ілюстрація омонімічних рим (свого часу мені довелося обійтись власним виробом: *«Довга дрімотна пара. / Снилось – ми вже пара. / Сон одлетів, мов пара, / Тільки в журналі – пара»*).

Так переходимо до віршів, адресованих переважно дітям. Там є, зокрема, і «Омонім», і «Антоніми», і «Наголоси», і «Розділові знаки», і ще чимало ілюстрацій-цікавинок із циклу «Діє слово!» Деякі з них інтерпретують названі в заголовках частини мови («Іменник і дієслово», «Займенник», «Прикметник», «Дієприкметник», «Прислівник», «Дієприслівник», «Частка», «Числівник»...). Римовані тексти легше зберігаються в пам'яті, але тут важлива не тільки мнемотехніка, бо вони не лише заохочують вивчати мову, а й виробляють літературний смак. Тим-то й кажуть, що для дітей треба писати так, як і для дорослих, тільки краще. Притому водночас – і з підтекстами, і з підказками. Чи не тому у збірці «Заговори...» менше віршів «для дорослих». Їх чимало в інших збірках – «Ясенєць», «Усміхнись веселкою з грози» та ін. А сюди дібрано тексти більш прозорі й афористичні, хоч і не без підтексту. Саме такі привабили вчительку української мови з Черкас Зінаїду Іванівну Мілько, яка впродовж десяти років переписувала найбільш уподобані вірші у свій «Пісенник», що його знайдено, на жаль, уже під подушкою покійної. Тож кого б не вразило, як і Василя Василяшка, що там серед ста сорока п'яти віршів – і його одинадцять, акуратно переписаних з «Літературної України». Серед них і така мініатюра:

*Між ними – півжиття і цвіт кохання,
І юнь, що є, і що була колись.*

*Мов дві зорі ясні – вечірня й рання
На диво-зустріч в небі спромоглись...*

На диво-зустріч з читачем приходять із потойбіччя й ті видатні українці, що світяться талантом, величчю духу, надто ж коли загребущий сусід силкується далі урізати нашу історію, досягнення, а з ними й честь і гідність. Якщо ще вчора за пряму згадку про те, що відкривач Космосу Сергій Корольов – українець, публіцист Сергій Плачинда зазнав гонінь, то поет ствердив те ж саме, у ті ж таки часи, але в підтексті вірша «Корольов читає Кобзаря». А чи вірш «Український богатир» про Івана Піддубного, що і під пресингом примусу, і перед звабами ситого життя відмовився переписатися на росіянина, не постає знаком запитання до деяких сучасників? А ще треба було поїхати у Болонью, уздріти ледь не найстаріший у Європі університет і розповісти про одного з перших його ректорів («У Болонському університеті»), найпершого у східних слов'ян доктора медицини й астрономії Юрія Котермака з Дрогобича і долучити цей «італійський» аргумент до низки інших пізнавальних, як-от «Агатангел Кримський», «Пам'яті Петра Карманського», «Хутір Мазепи в Канаді», «Серце Стуса»...

Василяшкова мова – то запальна, то дидактична, то з перчинками гумору, як і вдача самого автора, зверненого до дітей та молоді. Виступає по радіо, у шкільних аудиторіях, очолює творчі журі – то в «Просвіті», то в Київській обласній малій Академії наук, читає свою поезію на зустрічах з учнями в Товаристві «Знання» України, у Національній бібліотеці для дітей, де багато років є членом наглядової ради, у музеї Лесі Українки в Колодяжному, на Тарасовій горі в Каневі... Чимало віршів нав'яні мандрами, зустрічами, цікавими й знаковими випадками. Вони – як першовраження, записані для пам'яті шкільні до можливих журналістських нарисів чи прозових новел. Серед них – «Озеро Василяшко».

Саме так, є у Василя Василяшка, багатолітнього головного редактора видавництва «Веселка» (1989–1997), а до того, як і нині знову, – вченого секретаря правління Товариства «Знання» України, члена НСПУ, заслуженого журналіста України, лауреата літературних премій імені Лесі Українки та Євгена Плужника, міжнародних фестивалів пісні... – є у нього озеро-тезка. Єзеро Василяшко болгарською – Василеве озеро. Попри назву, слава Богу, не приватизоване. І є вірш, присвячений цьому диву природи, розташованому над рівнем моря вище від Говерли.

І подумалось: є і в українській літературі озеро Василяшко. Занурюймося в нього, купаймося в його мові, образах, стилі, духовній щедроті, людяності, красі.

**Учителі, викладачі, керівники гуртків,
які підготували переможців
Всеукраїнського поетичного конкурсу «Білий голуб»**

1. Березюк Віра Миколаївна, учитель Комунального закладу Кагарлицької міської ради «Черняхівський ліцей» Обухівського району Київської області.
2. Боговик Наталія Миколаївна, учитель Гоголівського ліцею Великодимерської селищної ради Броварського району Київської області.
3. Галуза Наталія Олександрівна, учитель Славутицького закладу загальної середньої освіти I-III ступенів №3 Славутицької міської ради Вишгородського району Київської області.
4. Герасименко Ірина Григорівна, учитель Мигалківського ліцею Писківської селищної ради Бородянського району Київської області.
5. Горбунова Наталія Євгенівна, учитель Освітнього ліцею с. Зимне Володимирського району Волинської області.
6. Горик Ніна Петрівна, член Національної спілки України, заслужений вчитель України.
7. Граб Тетяна Володимирівна, керівник гуртка «Літературна творчість» Комунального закладу «Ярмолинецький Будинок дитячої та юнацької творчості» Ярмолинецької селищної ради Хмельницької області
8. Заїка Ольга Олександрівна, учитель Комунального закладу загальної середньої освіти «Ліцей №1 с. Петропавлівська Борщагівка» Борщагівської сільської ради Бучанського району Київської області.
9. Ковтуненко Олександра Олександрівна, учитель Остерського ліцею № 1 м. Остер Чернігівської області.
10. Корнієвська Наталія Сергіївна, учитель Спеціалізованої школи № 159 Солом'янського району м. Києва.
11. Лабага Ольга Петрівна, керівник гуртка «Мистецтво слова» Білоцерківського природничо-математичного ліцею-гімназії № 16 ім. М.О. Кириленка Білоцерківської міської ради Київської області.

12. Людкевич Марія Йосипівна, керівник гуртка Львівського міського координаційно-методичного центру «Галицьке юнацтво», член Національної спілки України.
13. Ляшенко Оксана Миколаївна, учитель Садового ліцею Березанської міської ради Київської області.
14. Піскарьов Сергій Володимирович, учитель Спеціалізованої школи № 159 Солом'янського району м. Києва.
15. Почерніна Ірина Миколаївна, учитель Комунального закладу Кагарлицької міської ради «Черняхівський лицей» Обухівського району Київської області.
16. Решетник Наталія Миколаївна, учитель Комунального закладу загальної середньої освіти «Лицей № 1 с. Петропавлівська Борщагівка» Борщагівської сільської ради Бучанського району Київської області.
17. Рожко Ганна Володимирівна, викладач Державного навчального закладу «Миколаївське вище професійне училище технологій та дизайну».
18. Сватківська Ольга Миколаївна, учитель Жуківської гімназії Згурівської селищної ради Броварського району Київської області.
19. Смовська Ірина Юріївна, учитель Остерського ліцею № 2 Чернігівського району Чернігівської області.
20. Стременко Оксана Анатоліївна, учитель Академічного ліцею № 1 імені А.С. Малишка Обухівської міської ради Київської області.
21. Царенко Тетяна Іванівна, керівник гуртка «Пролісок» Комунальної установи «Центр розвитку дітей та молоді» Узинської міської ради Білоцерківського району Київської області, член Національної спілки України.
22. Щербань Ольга Миколаївна, учитель Академічного ліцею № 1 імені А.С. Малишка Обухівської міської ради Київської області.
23. Юрченко Ніна Миколаївна, учитель Білоцерківського природничо-математичного ліцею-гімназії № 16 ім. М.О. Кириленка Білоцерківської міської ради Київської області.
24. Янішевська Оксана Іванівна, учитель Вишнівського академічного ліцею «Основа» Бучанського району Київської області.

ЗМІСТ

Привітання ректора Національного авіаційного університету Максима Луцького	3
Галина Лазарева <i>Білий голуб рідної України</i>	4
Василь Василяшко <i>«Білий голуб» у «зіроньках» поезій</i>	5
Василь Неволов <i>Привітання</i>	12

Переможці конкурсу

Гавенко Валерія <i>Переселенці</i>	13
Іванова Анастасія <i>Весна не радує й не тішить</i>	16
Смовський Максим <i>Букет із польових квітів</i>	17
Тхоровська Христина <i>Любовні малюнки</i>	20
Хомик Марія <i>Одна лиш мить</i>	21
Бохонко Анна <i>Душа моя і пісня – Україна</i>	23
Верхова Аріна <i>Таке, здається, зрозуміле слово «щастя»</i>	24
Гіптенко Софія <i>Ми жили спокійно</i>	26
Говорун Аліна <i>Небо без війни</i>	28
Кириченко Каріна <i>Свідомість полишає чат</i>	31
Нірода Юліана <i>Тримайте небо!</i>	32
Осадча Олена <i>Впали на місто сиві тумани</i>	34
Сватківський Тимофій <i>Мій герой</i>	35

Ткачук Калерія	<i>Творчі</i>	36
Яцентюк Олень	<i>Ферментація</i>	39
Бурдельна Наталія	<i>У потязі їдуть солдати</i>	40
Гармаш Гліб	<i>Його в народі не сприймали</i>	42
Герасименко Дарина	<i>Заспівай-бо, пташко</i>	43
Гордієнко Юліана	<i>Намалюю я небо безхмарне</i>	44
Гриневич Олександр	<i>Ламані лінії</i>	44
Зубкова Діана	<i>Рідний край</i>	46
Католик Дарина	<i>Татусеві-захиснику</i>	47
Ковальова Єсенія	<i>Розстріляна молодість</i>	48
Кук Анна	<i>Тільки вона говорила віршами</i>	49
Куцак Віталій	<i>Настане час</i>	50
Салко Ярослава	<i>Переселенка</i>	50
Сердюк Марія	<i>Буревій</i>	52
Таран Альона	<i>Привіт, солдати</i>	52
Хіхло Ірина	<i>Український голуб</i>	53
Юшко Яна	<i>Наш герой</i>	54

Призери конкурсу

Альбрехт Вероніка	
<i>В моїм серці Батьківщина</i>	57
Беленко Катерина	
<i>Поважайте лікарів!</i>	58
Губчик Вікторія	
<i>Комендантська година</i>	59
Задача Юлія	
<i>Поради справжньому українцю</i>	61
Кріпчак Анна	
<i>Я повернусь до тебе, Україно</i>	61
Лакиза Олександра	
<i>Надія на мирне життя</i>	62
Лісовська Валерія	
<i>І в ніч, коли дощить, чути не грім</i>	63
Мельник Віктор	
<i>Дитинство</i>	64
Некрашевич Катерина	
<i>Театр</i>	65
Опарко Софія	
<i>Да Вінчі</i>	66
Тюленєв Данило	
<i>Поглянь, Тарасе</i>	67
Федотова Інна	
<i>Серце болем миготить</i>	68
Циганенко Дарія	
<i>Причини радості</i>	68
Шпак Олексій	
<i>Проклята війна</i>	69
Шпінь Марія	
<i>Злітають білі голуби</i>	70
Ющенко Олександра	
<i>Зима без весни</i>	71

Батєєва Анастасія	Всі наші красоти природи.....	72
Доценко Давид	<i>Буслики, гайстрията, журавлята</i>	73
Міщенко Євгенія	Подивлюся навкруги.....	74
Петрожалко Марія	Україна.....	75
Соболенко Олександра	<i>Серце світ звеселяє</i>	76
Гармаш Катерина	<i>Знаєш, тату</i>	76
Кирієнко Олександр	<i>Ведмідь</i>	77
Ткаленко Руслана	Ластівки із вирію прилетіли.....	78
Мельник Вікторія	<i>Я вірю в тебе, мій народ</i>	78
Скобало Ілля	<i>Рідна наша мати</i>	79
Сторожук Павло	<i>Чи плаче у Солдата серце?</i>	80

Поетичне слово членів журі

Василяшко Василь	<i>Пригорни найспівучішу з мов!</i>	81
Петровська Тетяна	<i>Повернулись</i>	86
Хоменко-Семенова Леся	<i>Чого ви прийшли до моєї країни?</i>	90
Довгоп'ят (Колінченко) Ольга	<i>А він пішов</i>	96
Клічак Василь	<i>Треба хисту, умінь, удачі</i>	100
Кир'ян (Уютнова) Надія	<i>Казочка по червону руту</i>	103
Третьякова Аліна	<i>Уламки життя</i>	107
Ткаченко Анатолій	<i>КолОскова для батька</i>	108
	<i>Озеро Василяшко</i>	118
Учителі, викладачі, керівники гуртків	123

Літературно-художнє видання
БІЛИЙ ГОЛУБ

Редакційна рада:

Лазарева Г.Р.

Лахтіонова Л.А.

Петровська Т.В.

Василашко В.Ф.

Кир'ян Н.В.

Довгон'ят О.М.

Відповідальна за випуск – Галина Лазарева

Упорядник – Тетяна Петровська

Редактор – Надія Кир'ян

Дизайн – Інна Божко

***До альманаху увійшли найкращі вірші учасників
Всеукраїнського поетичного конкурсу «Білий голуб».***

Навчально-науковий інститут розвитку освіти Національного авіаційного університету: Альманах поетичної творчості юних літераторів «Білий голуб», упоряд.: Петровська Т.В. – Київ, 2023. – с. 130

УДК 82-1(059)

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Адреса: Україна, 03058,
просп. Любомира Гузара, 1
<https://nau.edu.ua/>

Навчально-науковий інститут розвитку освіти НАУ

Корпус 8а, кабінет 604
<http://iro.nau.edu.ua>
Тел.: (044) 406-72-02

Центр допрофесійної підготовки та обдарованої учнівської молоді ННІРО НАУ

Корпус 8а, кабінет 609
<https://www.facebook.com/102652827811918>
E-mail: center.dp@nau.edu.ua
Тел.: (044) 497-68-47